

Auteurs:

Carola Peeters (projectleider)

Mena Dirksz

Roke Hoen

Agnes Leslie

Joke Oudman

Reina Riley

Onno de Weerd

Mirella Wijngaarden

Eindredactie:

Afdeling Curriculum Ontwikkeling, Directie Onderwijs

Eerste druk, 2006

Colofon

Met dank aan:

Sandra Beumers, Nel de Cuba, Jane Hoofd, Stascha Hornix, Marianne van der Kamp, Rein Schoondorp (Illustraties), Frank Veenis (Foto's).

Serie-overzicht

Leerboek 1a: Mijn eigen ik

Werkboek 1a: Mijn eigen ik

Leerboek 1b: De ander en ik

Werkboek 1b: De ander en ik

Docentenhandleiding 1

Leerboek 2: Ik thuis, op Aruba en in de wereld

Werkboek 2: Ik thuis, op Aruba en in de wereld

Docentenhandleiding 2

Uitgegeven door afdeling Curriculum Ontwikkeling, Directie Onderwijs Aruba



Opdrachtgever: Projectgroep SHA



Distributie: Penta Educatief B.V. Aruba



VIP is tot stand gekomen in samenwerking met het Centrum Leermiddelenstudie Utrecht (CLU), Universiteit Utrecht

ISBN 99904-89-96-3

Copyright©333-773. Land Aruba, 2006

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Startopdracht: Wat betekent veiligheid voor jou?



Joyce, Junior en Jennifer praten over veiligheid. Maar wat is veiligheid eigenlijk? Je gaat een klein onderzoek doen. Stel vijf leeftijdsgenoten de volgende vraag: Wat betekent veiligheid voor jou?

Schrijf het antwoord van die mensen hieronder op.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____



Nabespreking:

Probeer samen, op grond van de antwoorden die jullie gekregen hebben, de volgende zin af te maken.

Veiligheid betekent voor ons.....

Schrijf deze zin op een groot stuk papier en hang het op in de klas. Wat valt je op?

Paragraaf 21.1 Veilig samen leven

Opdracht 21.1a: Veilig voorwerp



Je leerkracht heeft een aantal voorwerpen op een tafel gelegd. Kies een voorwerp uit dat volgens jou te maken heeft met veiligheid. Schrijf in het kort op, waarom je dit voorwerp gekozen hebt.

Voorwerp: _____

Heeft met veiligheid te maken, omdat _____



Nabespreking:

In een kringgesprek vertel je jouw verhaal. Wie heeft een ander verhaal bij dat voorwerp?

Opdracht 21.1b: Als ik veilig ben, dan...



Lees de onderstaande vier zinnen. De zinnen lijken op elkaar, maar toch wordt er telkens iets anders bedoeld. Bedenk bij iedere zin een situatie, die jij zelf hebt meegemaakt. Als je geen voorbeeld weet, mag je iets bedenken, wat je bij iemand anders gezien hebt.

	Situatie
Ik ben veilig en ik voel me veilig.	1
Ik ben veilig maar ik voel me niet veilig.	2
Ik ben niet veilig maar ik voel me veilig.	3
Ik ben niet veilig en ik voel me ook niet veilig.	4



Bekijk en bespreek de situaties van je buurman of buurvrouw. Ben je het ermee eens?

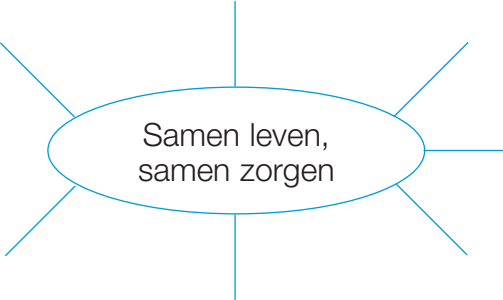
Paragraaf 21.2 Dit leer ik over “Ik thuis, op Aruba en in de wereld.”

Opdracht 21.2a: Waar gaan deze thema's over?



Je hebt een idee gekregen van de thema's die in VIP 2 behandeld worden. Je gaat nu bedenken welke onderwerpen volgens jou bij die thema's horen. Ieder groepje maakt een woordspin bij een van de volgende thema's: Samen leven, samen zorgen, Veilig thuis en op Aruba en Rechten van het kind.

- Maak een woordspin op een groot vel papier. Schrijf daar de onderwerpen in, die volgens jou thuishoren bij het thema. Je mag alles bedenken wat je wilt.
- Zodra jullie klaar zijn, hangen jullie het papier op de muur.



Samen leven,
samen zorgen



Veilig thuis en
op Aruba



Rechten van
het kind



Media

**Nabespreking:**

Alle leerlingen lopen langs de woordspinnen. In de klas bespreken jullie de onderwerpen die zijn opgeschreven. Jullie docent geeft aan welke onderwerpen uit de woordspinnen aan bod komen in de lessen.

Opdracht 21.2b: En dit wil ik graag leren...



Je hebt nu samen met de klas onderwerpen besproken die in VIP 2 aangeboden worden. Welke onderwerpen vind jij belangrijk? Wat wil jij daarover leren? Schrijf hieronder op wat jij graag wilt leren in de lessen.

Dit wil ik graag leren:

Over Samen leven, samen zorgen:

- _____

Over Veilig thuis en op Aruba:

- _____

Over Rechten van het kind:

- _____



Nabespreking:

Vergelijk je antwoorden met die van je buurman of buurvrouw.
Willen jullie hetzelfde leren?

Paragraaf 21.3 Veiligheid voor alles

Opdracht 21.3a: Ik ben veilig.



Hoe kun je zorgen voor je eigen of andermans veiligheid?

Er zijn meerdere antwoorden mogelijk. Kijk ook eens naar de illustratie in je leerboek bij paragraaf 21.1.

Wat kun je doen:

Tegen brand	Brandmelder, rookmelder, brandblusser	911 bellen
Tegen diefstal		
Tegen gevaar in het verkeer		
Tegen orkanen		
Tegen voedselvergiftiging		
Tegen de zon		
Tegen ziekte		
Tegen alcohol en drugs		
Tegen pesten		
Tegen ruzie thuis		
Tegen geweld op straat		
Tegen geslachtsziekten (SOA)		



Nabespreking:

De antwoorden worden klassikaal nabesproken. Vul je eigen lijstje aan met ideeën, die je van je klasgenoten krijgt.

Opdracht 21.3b: Zorg voor veiligheid...



Hieronder zie je een aantal situaties. Geef bij deze situaties aan, welke instanties op Aruba zorg dragen voor de veiligheid hierbij. Er zijn meerdere antwoorden mogelijk. Tip: Kijk eens in een Arubaans telefoonboek en bel instanties voor meer informatie.

Welke instantie zorgt voor:

Kinder/jeugdveiligheid

Volksgezondheid

Veiligheid tegen geweld en agressie

Milieuveiligheid

Veilig met vuurwerk

Veiligheid op school

Verkeersveiligheid

Veiligheid in de barrio

Brandveiligheid

Ramp en calamiteitenbestrijding



Nabespreking:

Vergelijk je antwoorden met die van je buurman of buurvrouw. Bespreek de antwoorden die verschillend zijn. Probeer samen tot één antwoord te komen.

Opdracht 21.4: Wat heb ik geleerd?

Je bent veilig als _____

Veiligheid betekent ook _____ tegen _____

Voor een veilig gevoel is het belangrijk dat je je vrij kunt bewegen, ongeacht je

_____, _____ of _____.

Veilige en onveilige situaties herkennen en beoordelen doe je door:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

Opdracht 21.5: Zo gebruik ik wat ik heb geleerd.



Ga in een groepje van vier een krantenpagina maken op A3-formaat. Deel deze pagina op in drie delen. Veiligheid thuis, Veiligheid in de bario en Veiligheid op Aruba. Zoek foto's, artikelen en advertenties die passen bij deze delen. Maak ook gebruik van de informatie die je gekregen hebt bij opdracht 21.3a en 21.3b.

Schrijf ook één krantenartikel zelf.



Nabespreking:

Presenteer als groep het zelfgemaakte krantenartikel aan de klas. De krantenpagina's worden bij elkaar gevoegd, zodat er een krant ontstaat. Verzin gezamenlijk een naam voor jullie krant. Deze krant komt op een plek te liggen waar alle leerlingen de krant kunnen inzien.

Huiswerkopdracht:



Schrijf een gedicht over veiligheid. Probeer in het gedicht jouw gevoel over veiligheid te omschrijven.

Startopdracht: Jouw thuissituatie



Uitleg

In het gesprek tussen Jennifer en haar moeder worden verschillende thuissituaties genoemd. Geef een omschrijving van de situatie bij jou thuis.



- * Hoe is de situatie bij jou thuis nu?
 Hoeveel mensen wonen er bij jou thuis? _____
 Wie van deze mensen is familie van jou? _____
 Hoeveel kinderen wonen er bij jou thuis? _____
- * Je kunt nog niet in de toekomst kijken. Maar je kunt wel bedenken hoe je het later zou willen hebben. Hoe zie jij jezelf over twintig jaar? Hoe ziet jouw ideale thuissituatie eruit?
 Hoe zal de situatie bij jou thuis, over twintig jaar, zijn?
 Hoeveel mensen wonen er bij jou thuis? _____
 Wie van deze mensen is familie van jou? _____
 Hoeveel kinderen wonen er bij jou thuis? _____

Paragraaf 22.1 Wie woont met wie samen?

Opdracht 22.1a: In welke gezinssituatie leeft het Arubaanse kind?



Uitleg

Bekijk de tabel. In deze tabel zie je de verschillende samenlevingsvormen op Aruba.

Eenpersoonshuishouden	19%
Kerngezin	26.1%
Eenoudergezin	10.1%
Grootgezin	10%
Meergeneratiegezin	7.4%
Kinderloos paar	10.4%
Overig	17%

Welke samenlevingsvorm komt het meest voor? _____

Welke samenlevingsvorm spreekt jou het meeste aan? _____

Waarom? _____

Noem twee voordelen van deze samenlevingsvorm:

Voordeel 1: _____

Voordeel 2: _____

Welke samenlevingsvorm past helemaal niet bij je? _____

Waarom niet? _____

Noem twee nadelen van deze samenlevingsvorm:

Nadeel 1: _____

Nadeel 2: _____



Nabespreking:

Besprek in je groep de voor- en nadelen van de samenlevingsvormen die jullie gekozen hebben. Wat valt op?

Opdracht 22.1b: Trouwen/Scheiden



Uitleg

Het percentage mensen op Aruba dat trouwt, is de afgelopen jaren gestegen. Maar ook het aantal echtscheidingen neemt toe.

In 1981 ging het mis bij 34% van het aantal huwelijken. In het jaar 2000 ging het mis in meer dan de helft van het aantal huwelijken (53%). Een flinke stijging van het aantal echtscheidingen!

Waarom denk je dat het aantal echtscheidingen in negentien jaar tijd gestegen is?

Wat zijn de voordelen en nadelen van trouwen? Schrijf je antwoord in het onderstaande schema.

Wat zijn de voordelen en nadelen van scheiden? Schrijf je antwoord in het onderstaande schema.

Voordelen trouwen	Nadelen trouwen	Voordelen scheiden	Nadelen scheiden
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

**Nabespreking:**

Besprek in jullie groepje de antwoorden. Wat denken jullie: kun je beter scheiden als het niet goed gaat, of moet je zo lang mogelijk bij elkaar blijven? Schrijf hieronder jullie conclusies op.

Opdracht 22.1c: Jouw thuissituatie

**Uitleg**

Maak een collage van jouw thuissituatie. Met wie leef jij samen? Gebruik hiervoor een groot vel papier. Plak daarop foto's van je familieleden, foto's uit tijdschriften en tekeningen die je zelf maakt. Probeer aan je klasgenoten een goed beeld te geven van de samenlevingsvorm die bij jou hoort.

Nabespreking:

Geef je collage een plekje op de muur van je klaslokaal. Loop rond en bekijk de verschillende samenlevingsvormen die in jouw klas voorkomen.

Paragraaf 22.2 Taken in huis

Opdracht 22.2a: Taken: wat moet er allemaal gedaan worden?

**Uitleg**

Wat moet er allemaal binnen een gezin gedaan worden? Geef bij iedere soort taak vijf voorbeelden. Je kunt ook een van je ouders of opvoeders vragen om je te helpen bij het invullen van deze opdracht.

Verzorgende taken:

1. De badkamer schoonmaken

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

Opvoedende taken:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Kostwinnende taken:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____



Nabespreking:

Schrijf op:

Welke soort taken vind jij leuk?

Welke soort taken vind jij vervelend?

Opdracht 22.2b: Wie heeft welke taak?



Uitleg

Lees de twee verhalen van Sheila en Gino.

Sheila, 14 jaar

Ik ben vaak alleen thuis. Ik hoor wel eens van vriendinnen dat ze thuis alles samen doen. Bij ons thuis is iedereen altijd weg. Ik vind dat soms vervelend. Ik mis de gezelligheid thuis. Ik heb de huissleutels altijd bij me, zodat ik na school zelf het huis in kan. We hebben wel een live-in maar daar praat ik nooit mee. Mijn ouders werken alle twee heel hard. Ik begrijp best dat ze hard werken. M'n vader werkt zelfs overtime voor mij. Ik wil altijd de nieuwste mode. Ik krijg alles wat ik wil. We gaan vaak op vakantie en dat kost ook veel geld.



Gino, 13 jaar

Ik woon samen met mijn broertje van twee jaar bij mijn moeder. Mijn vader woont sinds kort ergens anders. Mijn moeder moet hard werken om ons te kunnen verzorgen. Ze werkt bijna iedere dag van 8.00 tot 18.00 uur. Als ik uit school kom, zorg ik voor mijn broertje. Ik doe hem in bad en geef hem te eten. Hij luistert goed naar me. Ik zorg dat de boodschappen gedaan zijn. Koken doe ik soms, maar ik kan het nog niet zo goed.





Geef bij ieder verhaal aan om welke samenlevingsvorm het gaat.

Geef bij ieder verhaal aan wie van de gezinsleden een taak doet.

Geef ook aan welke taak zij doen.



Nabespreking:

Wat vind jij van de taakverdeling bij Sheila en Gino?

Bespreek dit met je buurman of buurvrouw.

Opdracht 22.2c: Hoe zit dat bij jou thuis?



Uitleg

Hoe zijn de taken bij jullie thuis verdeeld?

Vraag aan je ouders hoe de taken bij hen thuis vroeger verdeeld waren.

In de startopdracht heb jij verteld, hoe jij over twintig jaar denkt te leven. Hoe denk je dat de taakverdeling bij jou thuis er dan uit zal zien? Wie doet wat?



Nabespreking:

Wat valt je op? Bespreek dat met je klasgenoten.

Paragraaf 22.3 Wat is jouw taak binnen het gezin?

Opdracht 22.3a: Ben je oudste, middelste, jongste of enigst kind?

Uitleg

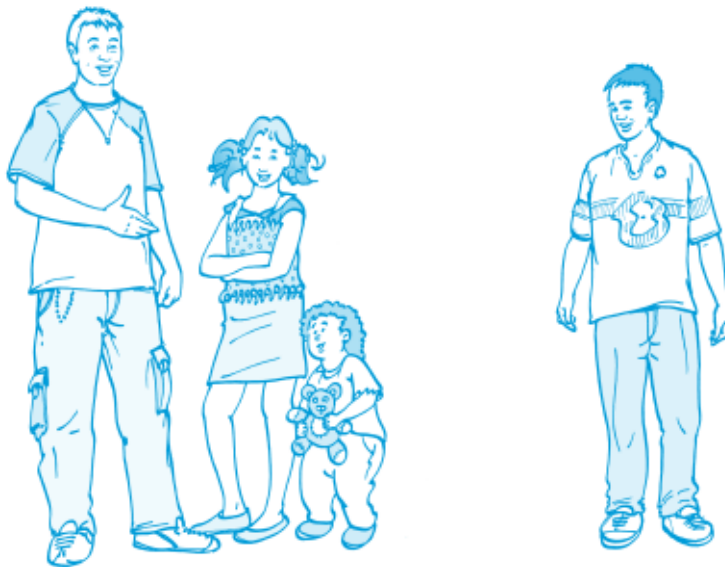
De klas wordt in vier groepen verdeeld.

Groep 1: Alle leerlingen die thuis de oudste zijn.

Groep 2: Alle leerlingen die thuis de middelste van het gezin zijn.

Groep 3: Alle leerlingen die thuis de jongste van het gezin zijn.

Groep 4: Alle leerlingen die enigst kind zijn.



Vul in: Ik hoor bij groep _____

* Schrijf eerst voor jezelf op, welke verzorgende taken jij thuis moet doen.

Wat ik thuis moet doen: _____



- * Vergelijk daarna met je groepsgenoten jullie takenlijstjes.

Wat valt je op binnen de groep?

Wat zijn de overeenkomsten?

Wat zijn de verschillen?

- * Vergelijk nu je takenlijstjes met de andere groepen.

Wat valt je op binnen de groep?

Wat zijn de overeenkomsten?

Wat zijn de verschillen?

- * Probeer nu binnen je groep, samen een antwoord te vinden op de volgende twee vragen:

Wat zijn de voordelen van jouw plaats binnen het gezin?

Wat zijn de nadelen van jouw plaats binnen het gezin?



Nabespreking:

Presenteer jullie antwoord aan de klas. Wat valt je op?

Opdracht 22.3b: Jongen of meisje?



Uitleg

Geef bij de onderstaande activiteiten aan, wie binnen jullie gezin deze taken uitvoert.

	Mannen/ jongens	Vrouwen/ meisjes	Beiden
Stofzuigen of moppen of vegen			
Meegaan naar de dokter			
Wc of badkamer schoonmaken			
Je kleine broertje of zusje verzorgen			
Op je broer of zus passen			
Je kamer opruimen			
Boodschappen doen			
Koken			
De afwas doen			
De was doen			
Geld verdienen voor het gezin			
Strijken			
Bedden opmaken			
Huisdieren verzorgen			
Vuilnis wegbrengen			
In de tuin werken			
Auto wassen			



Bespreek de antwoorden binnen je groep. Bespreek met elkaar wat jullie vinden van de taakverdeling, zoals die in jullie gezinnen voorkomt.

Wat valt je op aan de taakverdeling binnen het gezin?

Zijn er veel overeenkomsten of juist verschillen?

**Nabespreking:**

Zijn er typische mannentaken en typische vrouwentaken? Hoe komt dat denk je? Wat vinden jullie daarvan?

Opdracht 22.3c: Cultuurverschillen

**Uitleg**

Ga in groepen op zoek naar informatie over de taakverdeling in verschillende landen. Zoek zoveel mogelijk informatie of voer gesprekken met burens, kennissen en/of familieleden om informatie te krijgen over de taakverdeling in verschillende landen.

Iedere groep kiest een land. Kies uit de volgende landen:

Aruba	Nederland	China	Venezuela	Verenigde Staten	Colombia
-------	-----------	-------	-----------	------------------	----------

Probeer antwoord te krijgen op de volgende vragen:

Wat is de meest voorkomende samenlevingsvorm in het land dat je onderzoekt?

Hoe is de taakverdeling in dat land bij deze samenlevingsvorm?

- Wat is de taak van de ouders?
- Wat zijn de taken van de kinderen?

Maak van de gegevens die je gevonden hebt een mooie poster. En zorg ervoor, dat je het antwoord op de vragen kunt presenteren aan de klas.

**Nabespreking:**

Iedere groep presenteert zijn poster aan de klas.

Wat valt je op aan de taakverdeling in verschillende landen?

Wat zijn de overeenkomsten?

Wat zijn de verschillen?

Opdracht 22.4: Wat heb ik geleerd?

Vul de lege plekken in.

De manier waarop mensen met elkaar samenleven heet een _____.

Zodra er in een _____ kinderen zijn, spreekt men over een _____.

Een gezin dat bestaat uit vader, moeder en kinderen heet een _____.

Een gezin dat bestaat uit kinderen en één ouder, heet een _____.

In een groot gezin wonen _____ bij elkaar.

In het _____ leven verschillende generaties bij elkaar.

Van een kinderloos paar of _____ wordt gesproken als _____.

In een _____ woont iemand alleen.

Binnen een gezin moeten drie hoofdtaken vervuld worden, te weten:

1. _____ taken

2. _____ taken

3. _____ taken

Verzorgende taken moeten door _____ gedaan worden.

Hoe deze taken verdeeld zijn binnen het gezin, is afhankelijk van:

1. _____

2. _____

3. _____

Huiswerkopdracht:



Uitleg

In het volgende hoofdstuk gaan we het hebben over verzorgende taken. Schrijf op hoeveel werk er in jouw thuissituatie te doen is. Veel verzorgende taken? Weinig verzorgende taken?

Welke verzorgende taken doe jij nu thuis?

Is er meer wat je kunt en zou willen doen?

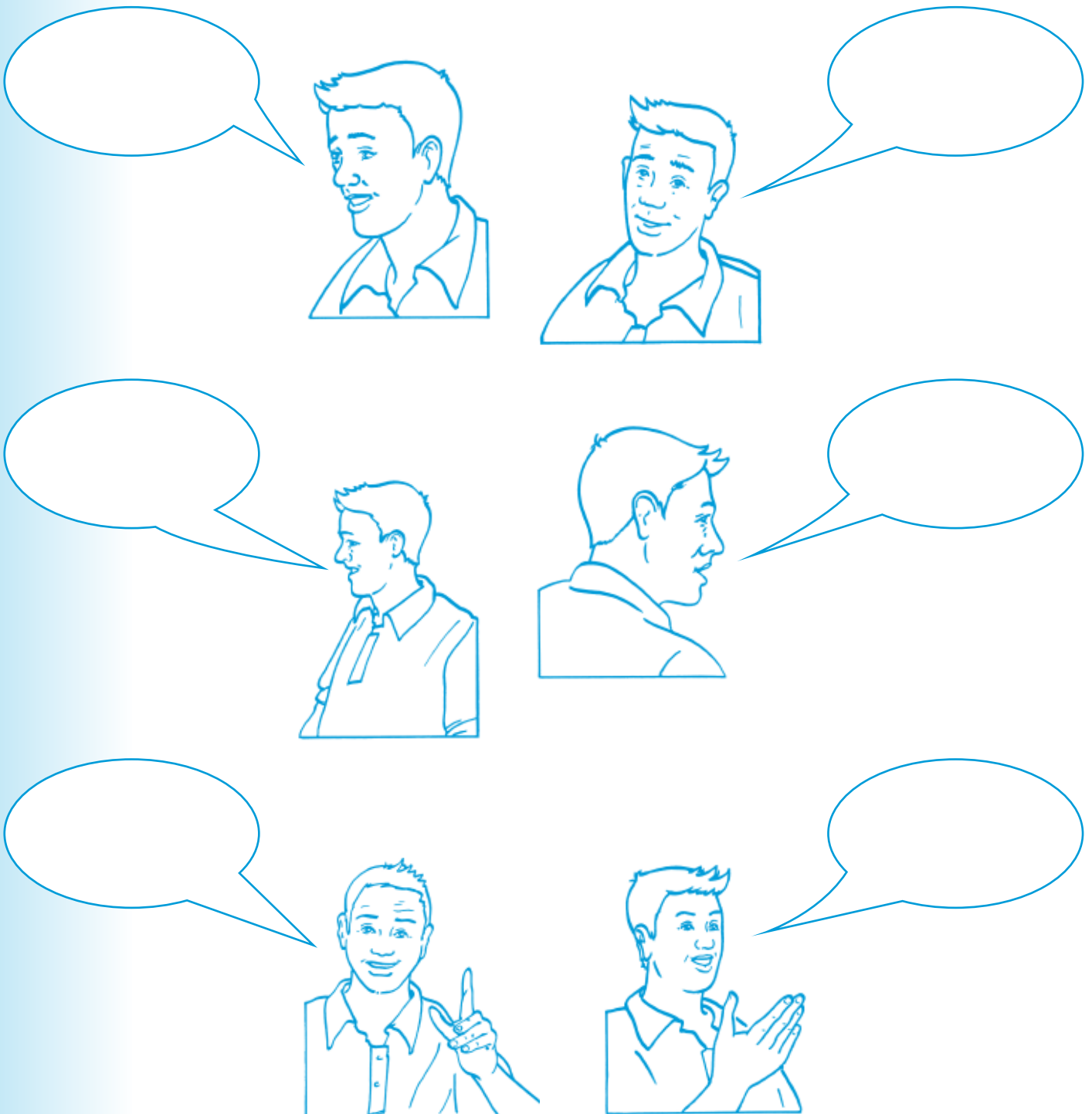
Startopdracht: Dat was leuk.

Uitleg



Junior wil graag zijn moeder vertellen over zijn leuke dag bij Alex. Zijn moeder is niet thuis. Stel dat jij Junior bent en je mag de leukste momenten van het bezoek aan Alex vertellen aan jouw ouders. Welke momenten zou jij kiezen?

Je gaat nu deze momenten in een stripverhaal zetten. Vul de gespreksballonnen zelf in.



Paragraaf 23.1 Hier voel ik mij thuis.

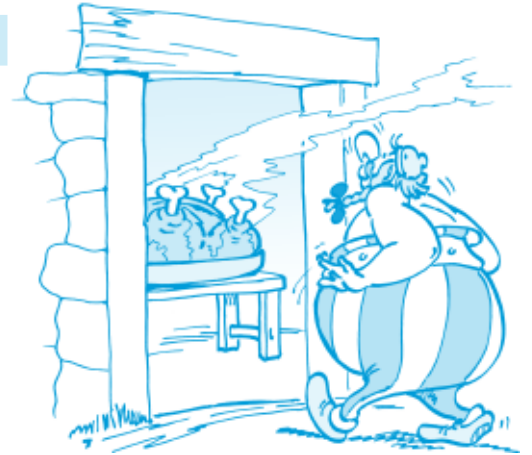
Opdracht 23.1a: Asterix en Obelix



Uitleg

Asterix en Obelix ontdekken de wereld. Ze maken veel mee en trekken veel rond. Toch zijn ze altijd erg blij, als ze weer naar zijn huis mogen.

Schrijf op wat volgens jou het 'thuis' van 'de helden' vormt.





Nabespreking:

Vergelijk je antwoord met dat van je buurman of buurvrouw.

Opdracht 23.1b: We are family.



Uitleg

Je kent vast wel het bekende nummer
“We are family, I got all my sisters with me.”

*We are family
I got all my sisters with me
We are family
Get up ev'rybody and sing*



We gaan dit nummer een beetje veranderen. Je gaat nu in een groep een couplet maken van een van de kenmerken van het gezond gezin. In totaal komen er dus vijf coupletten. Het refrein blijft hetzelfde.

**Nabespreking:**

Het lied wordt een aantal keren samen gezongen in de klas. Misschien is er wel een mogelijkheid om jullie lied aan de hele school te laten horen.

Opdracht 23.1c: Een wapenschild van jouw thuis



Uitleg

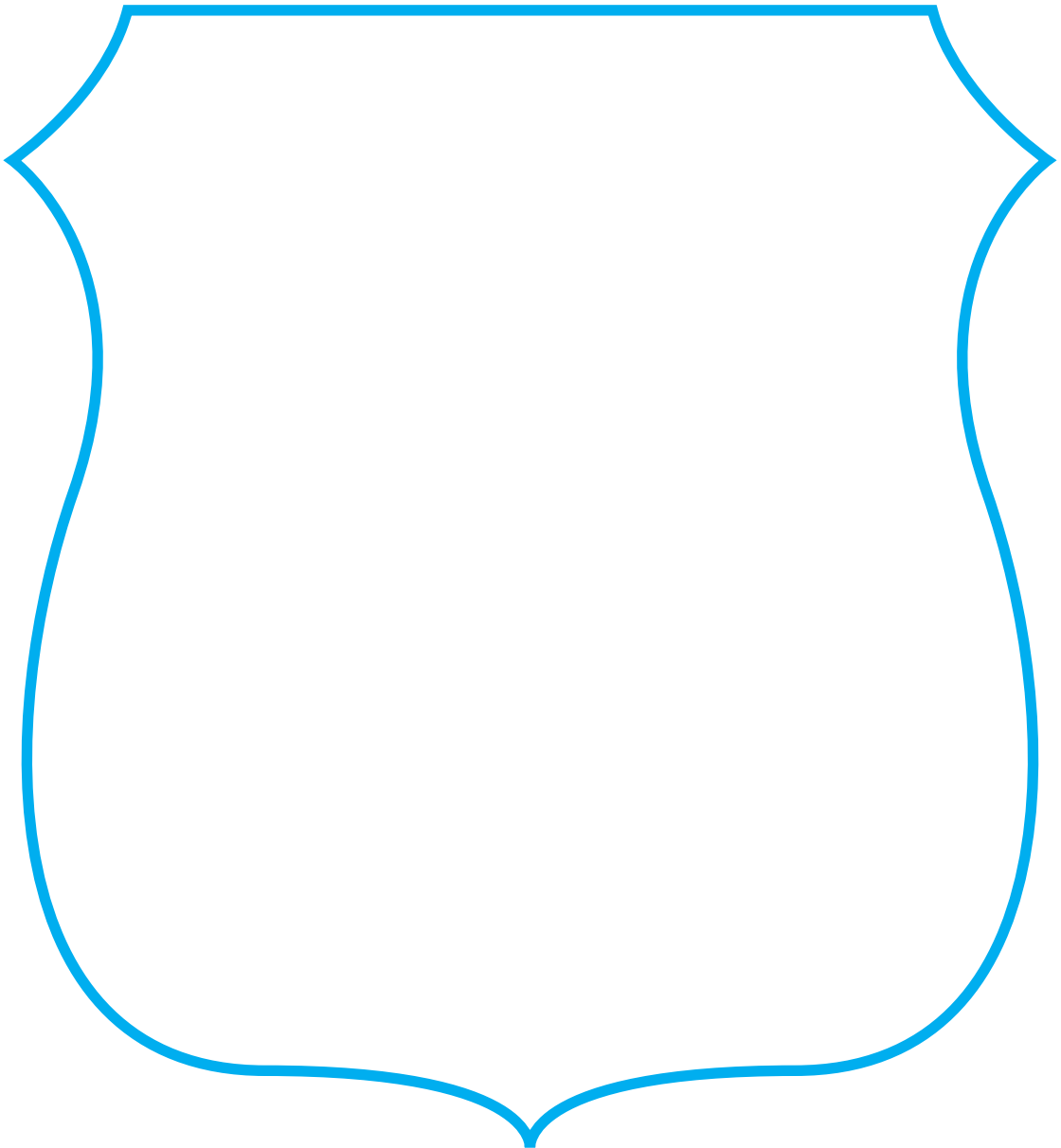


De meeste landen in de wereld hebben een schild. Aruba heeft een eigen schild. Je ziet een leeuw, zittend op het schild. Deze leeuw moet uitdrukken dat Aruba krachtig en royaal is. Welke kenmerken van Aruba kun je ook aflezen in dit schild?



Je hebt in deze paragraaf geleerd wat de kenmerken zijn van een gezond gezin. Welke kenmerken herken jij? Hoe is het bij jullie thuis? Schrijf de kenmerken op, die bij jouw thuissituatie horen.

Maak nu een ontwerp van jouw eigen familieschild en verwerk daarin de kenmerken, die je hierboven hebt opgeschreven. Je mag de kenmerken zelf tekenen. Je kunt ook plaatjes uit tijdschriften knippen.



Nabespreking:

De familieschilden worden in de klas opgehangen. Je mag, als je dat wilt, jouw familieschild uitleggen.

Paragraaf 23.2 Hoe is de sfeer thuis?

Opdracht 23.2a: Sfeer bij jullie thuis



Uitleg

Hoe is de sfeer bij jou thuis? Geef antwoord op de volgende twee vragen.

1. Welke sfeer hangt er (meestal) in jullie gezin?

2. Kijk nog eens naar de kenmerken uit paragraaf 23.1. Welke kenmerken hebben invloed op de sfeer in jullie huis?



Nabespreking:

Wat heeft het antwoord op vraag 2 te maken met het antwoord op vraag 1?

Opdracht 23.2b: De sfeer bij mij thuis



Uitleg

Hieronder worden de kenmerken van een gezond gezin genoemd. Geef aan of het kenmerk, binnen je eigen gezin. Geef aan of het kenmerk binnen je eigen gezin goed is of beter kan.

Kenmerk	Goed	Kan beter
Wij kunnen, als er een probleem is, samen een oplossing bedenken.		
Wij kunnen onderling communiceren.		
Wij hebben thuis een taakverdeling.		
Wij gaan liefdevol met elkaar om.		
Wij hebben interesse in elkaar en doen wel eens dingen samen.		

Bedenk bij de kenmerken, die binnen jouw gezin beter kunnen, twee tips voor jou en je gezinsleden.

TIP 1 _____

TIP 2 _____



Nabespreking:

Wat zegt deze opdracht over de sfeer thuis?

Paragraaf 23.3 En soms gaat het wel eens mis.

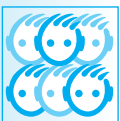
Opdracht 23.3a: Problemen in een gezin



Uitleg

Geef als groep bij ieder kenmerk van een gezond gezin aan, welk probleem er kan ontstaan. Maak gebruik van krantenartikelen en tijdschriften of je eigen ervaringen.

	Probleem
Probleemoplossend handelen	
Communicatie	
Taakverdeling	
Liefde	
Betrokkenheid	



Nabespreking:

We gaan bespreken welke problemen jullie omschreven hebben. Zijn het grote of kleine problemen? Probeer te achterhalen hoe dat kan.

Opdracht 23.3b: Betrokken??



Uitleg

Nigel houdt van voetballen. Hij traint twee keer per week. Hij is aanvoerder van zijn club en speelt bijna iedere week een wedstrijd. Als er op de televisie voetbal is, dan wil Nigel graag kijken. Hij leert van de tactieken die hij ziet. Thuis is niemand echt geïnteresseerd in Nigel. Dat vindt Nigel best jammer. Zijn teamgenoten worden vaak aangemoedigd door hun familieleden. Nigels familieleden vragen niet eens of hij een wedstrijd verloren of gewonnen heeft. Nigel vindt dat niet leuk en is er verdrietig over.



Hoe kan Nigel zijn probleem aanpakken? Volg het stappenplan. Geef bij iedere stap aan wat Nigel moet doen.

STAP 1 _____

STAP 2 _____

STAP 3 _____

STAP 4 _____

STAP 5 _____

**Nabespreking:**

Besprek in jullie groep wat de oplossingen zijn, die jullie bedacht hebben voor het probleem van Nigel.

Opdracht 23.4: Wat heb ik geleerd?

Vul de lege plekken in.

Om te weten hoe je thuis een goede sfeer kunt krijgen, is het belangrijk om eerst te weten wat het begrip thuis betekent. Thuis kun je omschrijven als

_____ of _____. Jij bent thuis onderdeel van een _____. Als iedereen binnen een gezin zich goed voelt, is er sprake van een _____.

Kenmerken van een _____ gezin zijn:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Als al deze kenmerken aanwezig zijn, dan hangt er een positieve sfeer in huis.

Sfeer wordt gevormd door _____ tussen gezinsleden. Maar ook door _____.

Met stemming bedoelen we _____.

In ieder gezin ontstaan er wel eens _____.

Hoe los je deze op? Je kunt het volgende stappenplan hierbij gebruiken.

Stap 1: _____

Stap 2: _____

Stap 3: _____

Stap 4: _____

Stap 5: _____

Opdracht 23.5: Zo gebruik ik wat ik heb geleerd.



Uitleg

In opdracht 23.3a heb jij een aantal problemen opgeschreven, die er soms in een gezin zijn. Kies een voor jou herkenbaar probleem uit en ga dit probleem thuis aanpakken volgens het stappenplan. Los het probleem samen stap voor stap op. Als je klaar bent, schrijf dan op hoe het is gegaan.

Gebruik daarvoor deze vragen:

Ik heb het stappenplan gebruikt voor dit probleem: _____

Ik heb het in mijn gezin gebruikt, omdat: _____

Ik vond het moeilijk/makkelijk om deze opdracht te doen, omdat: _____

**Nabespreking:**

Wat vind je van dit stappenplan nu je het voor je eigen situatie hebt gebruikt? Werkte het voor jou? Wat vonden jouw gezinsleden ervan? Heeft het effect om een probleem op deze manier aan te pakken?

Huiswerkopdracht:



Uitleg

Maak een overzicht van de problemen die bij jullie thuis ontstaan bij de taakverdeling in huis. Schrijf zoveel mogelijk problemen op. In hoofdstuk 24 komen we hierop terug.

Startopdracht: Jouw slaapkamer



Uitleg

Hoe ziet jouw slaapkamer eruit? Maak een tekening van de kamer waarin je slaapt en geef hierop aan, hoe netjes of hoe slordig je kamer is.

Schrijf onder je tekening de titel van dit hoofdstuk “Huishoudelijke taken... we doen het samen”.

Wat denk je dat er bedoeld wordt met deze titel?

Paragraaf 24.1 Huishouden... wat komt er allemaal bij kijken?

Opdracht 24.1a Een huis houden = een huishouden



Uitleg

Kijk naar de illustraties. Je ziet hier een heleboel voorbeelden van huishoudelijke taken. Schrijf ze hieronder op. Geef met een kruisje aan, onder welke categorie ze vallen.



	Schoonmaken	Koken	Opruimen	Administratie	Repareren/onderhouden	Wassen/Strijken
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						



Nabespreking:

Doe jijzelf ook iets aan deze taak binnen jouw gezin?

Opdracht 24.1b: Koken.... wat komt er allemaal bij kijken?



Uitleg

Je hebt in je leerboek een overzicht gekregen van schoonmaaktaken die binnen- en buiten het huis moeten gebeuren. We gaan nu kijken welke taken je moet doen, om ervoor te zorgen dat er een warme maaltijd op tafel komt. Bedenk wat je allemaal moet doen om bijvoorbeeld een pastagerecht te maken voor je gezinsleden. Je begint met het maken van een boodschappenlijst. Wat doe je daarna? Schrijf op wat de daaropvolgende stappen zijn.

Stap 1: Boodschappenlijstje maken

Stap 2: _____

Stap 3: _____

Stap 4: _____

Stap 5: _____

Het eten is klaar.

**Nabespreking:**

Vergelijk elkaars stappenplan. Ben je iets vergeten? Voeg het dan toe!

Weet je nu wat er allemaal komt kijken bij het koken van een pastagerecht?

Opdracht 24.1c: Wat.... hoe vaak?



Uitleg

Hoe vaak worden de huishoudelijke taken gedaan bij jou thuis? Geef aan welke taken bij jou thuis iedere dag, twee keer per week, een keer per week, of een keer per maand gedaan worden. Schrijf er telkens drie op. Je kunt je ouders of verzorgers vragen je te helpen bij het invullen van deze opdracht.

Iedere dag, omdat _____

1 _____

2 _____

3 _____

Twee keer per week, omdat _____

1 _____

2 _____

3 _____

Een keer per week, omdat _____

1 _____

2 _____

3 _____

Een keer per maand, omdat _____

1 _____

2 _____

3 _____



Nabespreking:

Hoe vond je het om deze oefening te doen? Makkelijk of moeilijk?



Vergelijk jouw antwoorden met de antwoorden van je buurman/vrouw.

Zijn jullie het met elkaar eens?

Waar zijn jullie het niet met elkaar eens. Waarom niet?

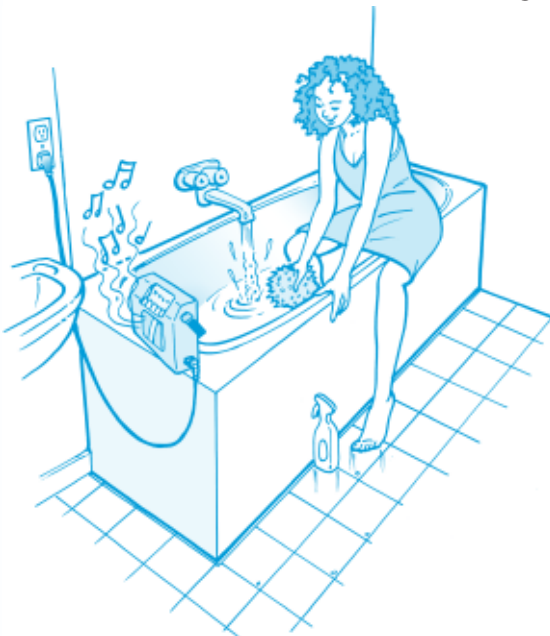
Paragraaf 24.2 Veilig, schoon en gezellig in en om het huis

Opdracht 24.2a: Hoe veilig?



Uitleg

Bekijk de volgende illustraties en beschrijf de onveilige handelingen die je ziet. Noteer ook waarom deze handelingen onveilig zijn.

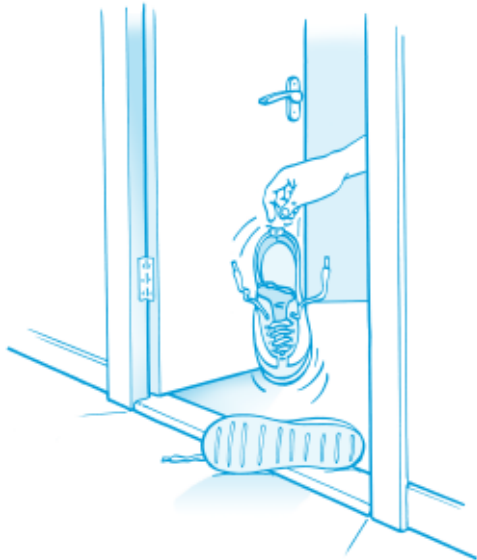


Onveilig, omdat:

Onveilig, omdat:



Onveilig, omdat:



Onveilig, omdat:





Onveilig, omdat:

Onveilig, omdat:



Nabespreking:

Wat heb je geleerd van deze opdracht?

Waren er situaties bij, waarvan je eerst niet wist dat ze onveilig waren?

Opdracht 24.2b: Veilig met st(r)oom...



Uitleg

Je gaat voor het eerst werken met een stoomstrijkijzer. Aan het werken met dit apparaat zitten nogal wat gevaren.



Denk maar eens aan:

- Je verbranden aan de zool van het strijkijzer;
- Je verbranden aan de stoom als je het strijkijzer vult met water;
- Het snoer dat blijft hangen aan de strijkplank tijdens het strijken;
- Het handvat dat heet kan worden;
- Je kunt het strijkijzer laten vallen.

- * Ga na hoe je dit apparaat zo veilig mogelijk kunt gebruiken. Bespreek met elkaar wat de gevaren zijn en ook wat je moet doen om veilig met het apparaat te werken.

- * Schrijf een speciaal voor jongeren van jullie leeftijd. Dat betekent dat je stap voor stap uitlegt, hoe je het veiligst met een stoomstrijkijzer moet werken. Als je wilt, mag je informatie zoeken over (stoom)strijkijzers. De gebruiksaanwijzing is niet langer dan tien zinnen.

- * Geef de gebruiksaanwijzing aan een ander koppel in de klas. Zelf krijg je de gebruiksaanwijzing van iemand anders. Je leest deze kritisch door.

- * Nu ga je oefenen met een stoomstrijkijzer. Probeer tijdens het strijken te bedenken of er nog meer gevaren zijn die in de gebruiksaanwijzing verwerkt moeten worden.

Schrijf deze aanwijzingen hieronder op.



Nabespreking:

Welke dingen heb je geleerd?

Opdracht 24.2c: Hygiëne in de keuken



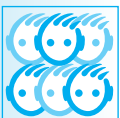
Uitleg

Vanavond komen twee vrienden van je op visite. Je ouders zijn niet thuis, maar dat is geen probleem, want jij kan zelf goed koken. Je hebt zojuist bij de supermarkt kip gekocht. En die ga je klaarmaken voor je vrienden. Het lijkt je ook lekker om een fruitsalade te maken. Er ligt nog wat fruit op de fruitschaal.

Bespreek in je groepje hoe je dit zo hygiënisch mogelijk gaat doen. Schrijf op, welke maatregelen je treft om bacteriën en schimmels geen kans te geven.

Bij de voorbereiding van de kip let ik op:

Bij het bereiden van de fruitsalade let ik op:



Nabespreking:

Maak een kort verslag van je aanpak en doe verslag aan de klas op welke manier jullie het klaarmaken van de kip en de fruitsalade aangepakt hebben.

Paragraaf 24.3 Wie doet wat in het huishouden?

Opdracht 24.3a: Wat zijn jouw taken in huis?



Uitleg

In de huiswerkopdracht van hoofdstuk 23 heb je een overzicht gemaakt van alle problemen die bij jullie thuis ontstaan bij de taakverdeling in huis. In deze opdracht gaan we hier dieper op in.

Kijk nog eens naar je lijst met problemen.
Hoe vaak zijn er bij jou thuis problemen en meningsverschillen over het huishouden?

Wie hebben meestal een meningsverschil met elkaar?

Wie verdeelt bij jou thuis de huishoudelijke taken?

Wie controleert of de huishoudelijke taken worden uitgevoerd?

Hoe groot is jouw bijdrage aan het huishouden?

Hoe hard werkt ieder gezinslid in het huishouden?

Zijn de taken eerlijk verdeeld volgens jou? Waarom wel/ niet?

Als de taken niet eerlijk verdeeld zijn, wat zou je daaraan kunnen veranderen?
Noem enkele duidelijke voorbeelden.

Denk je dat deze tips kunnen helpen bij het voorkomen van ruzies thuis?



Nabespreking:

Waarom kun je problemen krijgen bij de taakverdeling in een huishouden?

Opdracht 24.3b: Dit kan ik..... taakverdeler!



Uitleg

Je gaat nu een poster maken van jouw kwaliteiten binnen het huishouden. Deze poster ga je straks aanbieden aan degene, die bij jou thuis de taakverdeling maakt. Bedenk zelf een creatieve manier om jouw kwaliteiten op de poster uit te beelden. Gebruik kleur, papier, foto's, opvallende tekst....

Geef aan:

- Welke huishoudelijke taken je leuk vindt.
- In welke huishoudelijke taken je goed bent.
- Hoeveel tijd het je kost om een bepaalde huishoudelijke taak uit te voeren.

**Nabespreking:**

Je mag je poster aan je medeleerlingen laten zien. Misschien krijg je ook nog ideetjes van andere leerlingen die je in de poster mag verwerken.

Opdracht 24.3c: Een klein onderzoekje thuis



Uitleg

Vul eerst de namen van de gezinsleden in. Geef dan in minuten aan, hoeveel tijd ieder gezinslid nodig heeft voor de huishoudelijke taak.

Vul daarna de verticale totaalkolom in door de verschillende hokjes horizontaal bij elkaar op te tellen. Je telt dan de minuten op, die een gezinslid aan zijn taken besteedt. Bekijk daarna het hokje uit de horizontale totaal rij. Hoeveel tijd besteedt ieder gezinslid aan het huishouden?

	Gezinslid 1	Gezinslid 2	Gezinslid 3	Gezinslid 4	Gezinslid 5	Gezinslid 6	Totaal
	_____	_____	_____	_____	_____	_____	
Schoonmaken							
Koken							
Opruimen							
Administratie							
Repareren en onderhouden							
Wassen en strijken							
Totaal							

* In het hokje rechtsonder zie je de totale tijd staan, die jullie huishouden kost. Vergelijk dit eens met de totaaltijd van je klasgenoten. Wat valt je op?

* Wat valt jou op aan de taakverdeling binnen jouw gezin? Wie doet het meeste? Wie doet het minste? Is dat een eerlijke verdeling of zou je het liever anders willen zien?

* Geef aan wat voor jou de perfecte taakverdeling zou zijn. Houd hierbij rekening met:

- Hoeveel tijd ieder gezinslid kan besteden aan het huishouden.
- Welke taak ieder gezinslid graag doet.
- Waar ieder gezinslid goed in is.

Vul jouw perfecte taakverdeling in het onderstaande schema in.

	Gezinslid 1	Gezinslid 2	Gezinslid 3	Gezinslid 4	Gezinslid 5	Gezinslid 6	Totaal
Schoonmaken							
Koken							
Opruimen							
Administratie							
Repareren en onderhouden							
Wassen en strijken							
Totaal							

Opdracht 24.4: Wat heb ik geleerd?

Vul de lege plekken in.

Met huishouden wordt bedoeld _____

Huishoudelijke taken kunnen ingedeeld worden in :

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

Opruimen betekent dat je _____

Opruimen betekent ook dat je _____

Met reparatietaken wordt bedoeld: _____

Onderhoudstaken worden gedaan om _____

Twee belangrijke zaken waar je rekening mee moet houden bij het huishouden zijn:

_____ en _____

Met hygiëne wordt bedoeld _____.

Bacteriën zijn _____ en worden ook

wel _____ genoemd.

Ook _____ kunnen er voor zorgen dat

je ziek wordt. Ze hebben een voedingsbodemp nodig.

Het huishouden is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Hiermee wordt bedoeld

dat _____.



Uitleg

Kies een taak die je thuis zou kunnen doen, maar waarvan je niet goed weet hoe je het aan moet pakken. Kies een van de volgende taken:

- het doen van de was;
- het schoonmaken van de keukenkasten;
- het schoonmaken van de koelkast;
- de auto schoonmaken;
- een maaltijd koken.

Probeer erachter te komen hoe je deze taak moet doen. Ga op zoek naar informatie bij je klasgenoten, op het internet, in gebruiksaanwijzingen et cetera. Vul dan het onderstaande werkschema in.

WERKSHEMA		
Taak die ik ga uitvoeren:		
Tijd die het mij zal kosten:		
Hulpmiddelen die ik nodig heb:	Datum/ tijdstip	
Stappen die ik achtereenvolgens moet uitvoeren:	1 _____	_____
	2 _____	_____
	3 _____	_____
	4 _____	_____
	5 _____	_____
	6 _____	_____
Gevaren waar ik vooraf over moet nadenken:	! _____ ! _____ ! _____ ! _____ ! _____	
Veiligheid - hygiëne Wat ik doe om mijn taak veilig en hygiënisch uit te voeren:	! _____ ! _____ ! _____ ! _____ ! _____	



Nabespreking:

Bespreek je werkschema met je docent of je klasgenoot en pas het eventueel aan. Voer de activiteit thuis uit en bespreek je bevindingen in de klas.

Huiswerkopdracht: Check je huis...



Uitleg

Je hebt nu het een en ander geleerd over de taakverdeling van het huishouden, veiligheid en hygiëne. Hoe is de situatie bij jou thuis? Veilig en schoon genoeg?

Controleer je huis en je huisgenoten op veiligheid en hygiëne en geef een oordeel. Doe dat als volgt.

- Bekijk de lijst met adviezen uit dit hoofdstuk en loop daarmee door je huis.
- Hoe veilig en schoon is het in je huis? Hoe doen jouw huisgenoten het huishouden? Houden ze rekening met de veiligheid? Zorgen ze voor een goede hygiëne?
- Schrijf op welke plekken in huis veiliger en hygiënischer moeten zijn. Maak eventueel gebruik van onderstaand schema.

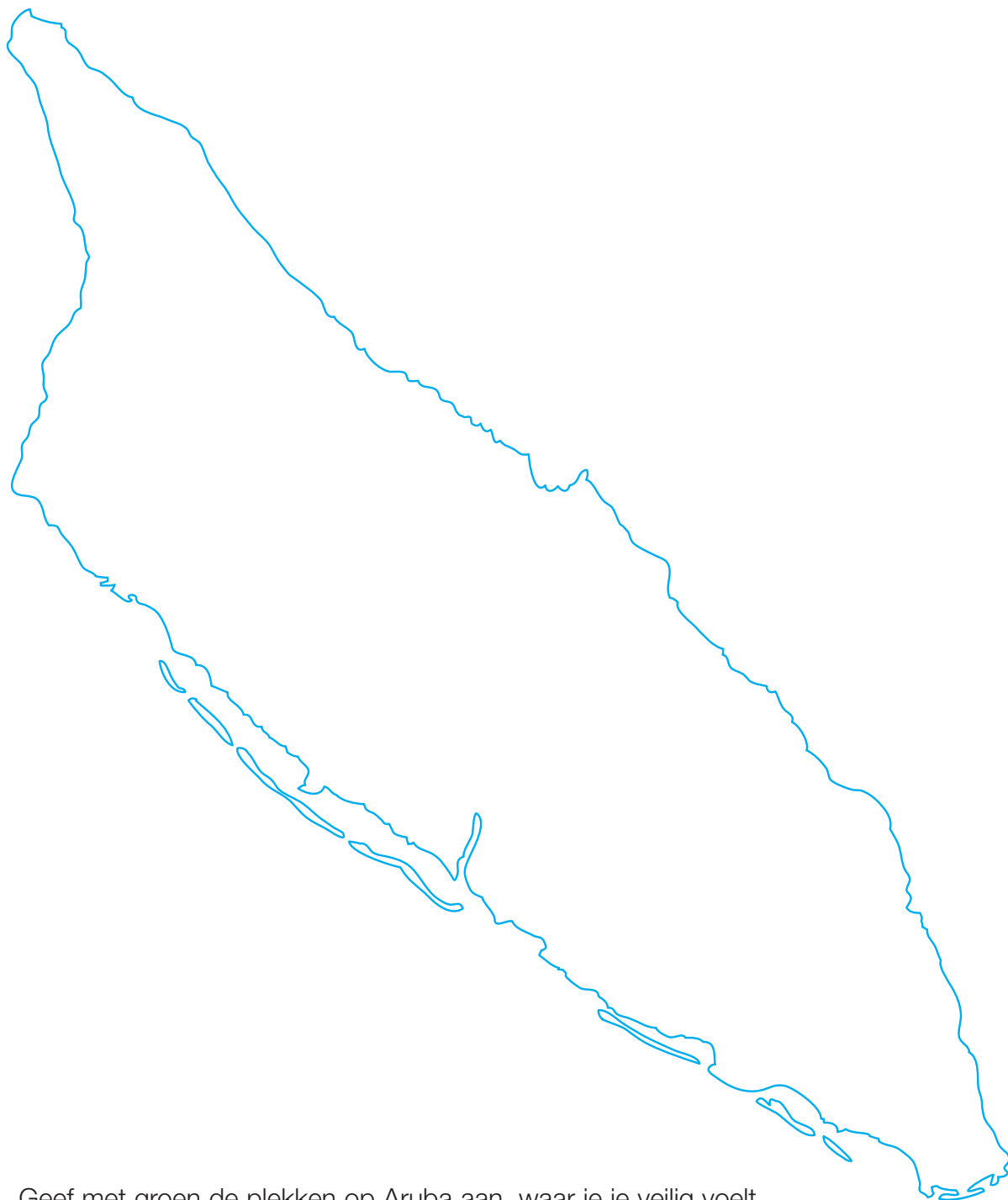
Kamers/plekken in huis	Huishoudelijke taken van huisgenoten	Tips voor een schoner en veiliger huishouden
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Hoofdstuk 21 Veilig samen leven thuis, op Aruba en in de wereld

Extra opdracht:



Joyce en Junior praten samen met Jennifer over de droom van Jennifer. Het gesprek gaat over de veiligheid op Aruba en in de wereld. Wat is jouw mening? Voel jij je veilig op Aruba? Of zijn er plaatsen waar je je niet zo op je gemak voelt?



Geef met groen de plekken op Aruba aan, waar je je veilig voelt.
Geef met rood de plekken op Aruba aan, waar je je niet veilig voelt.

Hoofdstuk 22 Dit is mijn thuis

Extra opdracht:



In je leerboek worden een aantal samenlevingsvormen genoemd. Maar er bestaan nog andere samenlevingsvormen. Kijk maar eens naar de volgende voorbeelden.



Wat vind je van deze samenlevingsvormen? Kies er één uit en bedenk hoe het zal zijn om in deze samenlevingsvorm op te groeien. Maak een kort verslag hiervan, bestaande uit maximaal vijf regels.

Hoofdstuk 23 Het gezonde gezin

Extra opdracht:



Uitleg

Quilt van jouw wijk, stad, eiland

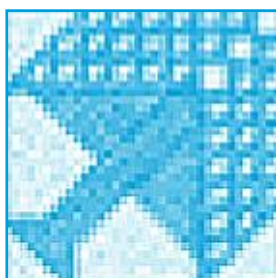
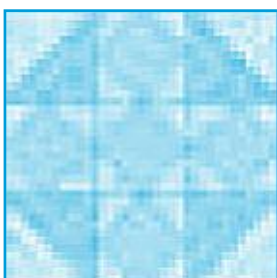
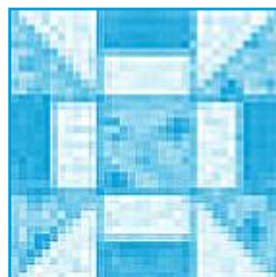
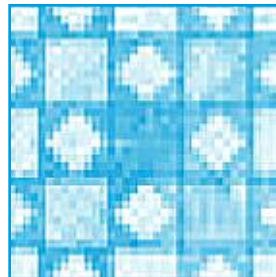
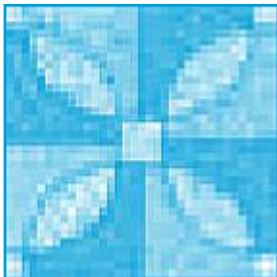
Een patchwork is een kleed, dat gemaakt wordt van kleine lapjes stof die aan elkaar worden genaaid. Vroeger deden de grootmoeders op Aruba dat ook. De restjes van stoffen werden aan elkaar genaaid tot dekens voor op het bed.

We gaan nu een ontwerp maken voor een quilt.

De quilt moet een beeld geven van de plek, waar jij je thuis voelt.

Dat kan op je adres zijn, maar dat kan ook een andere plek op Aruba zijn. Zoek plaatjes of teken dit thuisgevoel. Je mag ook lapjes stof gebruiken.

Kies een van de onderstaande patronen en verwerk daarin je tekening of de plaatjes, die je gevonden hebt. We gaan straks ieders “lapje” aan elkaar plakken en maken zo een grote “papieren quilt” van je klas.



Hoofdstuk 24 Huishoudelijke taken....we doen het samen

Extra opdracht 1:



Uitleg

Naast veiligheid en hygiëne speelt ook het milieu een belangrijk aspect binnen het huishouden. De zorg voor je huishouden mag natuurlijk geen schade toebrengen aan natuur, mens en dier. Kan het huishouden op een milieuvriendelijke manier worden gedaan?

Ga op zoek naar informatie over de rol die het milieu speelt in het huishouden en wat een milieuvriendelijk huishouden betekent.

Maak een informatiefolder met als onderwerp 'Milieuvriendelijk huishouden'.

Schrijf de folder voor jongeren en volwassenen. Geef de folder aan je gezinsleden.

Extra opdracht 2:



Uitleg

In het gezin Croes werken vader en moeder Croes van 8.00 uur tot 17.00 uur. Als vader en moeder Croes thuis komen, treffen ze in huis telkens een rommel aan. Spullen worden door de kinderen niet meer opgeruimd, de was wordt niet gedaan. Er gebeurt helemaal niets in het huishouden. Het is een flinke rotzooi bij de familie.

Bedenk een oplossing voor het probleem van de familie Croes. Gebruik hierbij het stappenplan dat in hoofdstuk 23 aangeboden is.

Het gezin Croes bestaat uit vader en moeder, een meisje van 13, een jongen van 15 en een jongen van 17.

Auteurs:

Carola Peeters (projectleider)

Mena Dirksz

Mirella Wijngaarden

Eindredactie:

Afdeling Curriculum Ontwikkeling, Directie Onderwijs

Eerste druk, 2007

Colofon

Met dank aan:

Sandra Beumers, Nel de Cuba, Roke Hoen, Jane Hoofd, Stascha Hornix, Marianne van der Kamp, Reina Riley, Rein Schoondorp (Illustraties), Frank Veenis (Foto's).

Serie-overzicht

Leerboek 1a: Mijn eigen ik

Werkboek 1a: Mijn eigen ik

Leerboek 1b: De ander en ik

Werkboek 1b: De ander en ik

Docentenhandleiding 1 en 2, leerjaar 1

Leerboek 2: Ik thuis, op Aruba en in de wereld

Werkboek 2: Ik thuis, op Aruba en in de wereld

Docentenhandleiding 1 en 2, leerjaar 2

Uitgegeven door afdeling Curriculum Ontwikkeling, Directie Onderwijs Aruba



Opdrachtgever: Projectgroep SHA



Distributie: Penta Educatief B.V. Aruba



VIP is tot stand gekomen in samenwerking met het Centrum Leermiddelenstudie Utrecht (CLU), Universiteit Utrecht

ISBN 99904-89-96-3

Copyright©333-773. Land Aruba, 2007

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.



Startopdracht: Veilig of niet?

Kun je ze vinden? De onveilige situaties en plekken op de zes foto's in je leerboek? Zoek per foto twee onveilige situaties/plekken.

Foto 1:



Foto 2:



Foto 3:



Foto 4:



Foto 5:



Foto 6:



Nabespreking:

Vergelijk met een ander duo of jullie dezelfde onveilige plekken en situaties hebben opgeschreven. Vul je rijtje anders aan.

Paragraaf 25.1 Is het daar wel veilig?

Opdracht 25.1a: Hoe veilig is het op weg naar school?



Van maandag tot vrijdag ga je van huis naar school en terug. Onderweg kom je vast wel eens onveilige situaties of plekken tegen.

Bespreek in je groep de situaties of plekken die jullie onveilig vinden.

Maak met je mobiele telefoon een foto van de plekken en/of situaties die jouw groep als onveilig ervaren. Print de situaties op school uit en maak er een collage van.

Waarom vinden jullie deze plekken of situaties onveilig?

Maak een kort verslag hiervan (maximaal vijf regels).

Nabespreking:

De verslagen van iedere groep worden voorgelezen aan de rest van de klas. Wat zijn de overeenkomsten en wat zijn de verschillen? Alle redenen waarom een plek of situatie onveilig is, komen op het bord te staan. Neem deze over in je werkboek.

Opdracht 25.1b: De gevarenkrant



Welke gevaren kom je tegen op Aruba? Kies een van de gebieden hieronder en zoek een week lang zoveel mogelijk informatie hierover.



A Gezondheid



B Contact tussen mensen



C Media



Natuur



E Verkeer



F Vrijtijdsbesteding.

Als klas ga je een Gevarenkrant samenstellen. Iedere groep maakt een pagina op A3-formaat.

- De titel van je pagina is het gebied waar je onderzoek naar gedaan hebt.
- Maak krantenartikelen met de informatie die je gevonden hebt. Ieder krantenartikel heeft een naam.
- Voeg ook tekeningen of foto's toe aan je eigen krantenpagina.

Nabespreking:

Verspreid jullie krant op school.

Informeel bij docenten, leerlingen van andere klassen en andere mensen die betrokken zijn bij school, wat zij van de krant vinden.

Opdracht 25.1c: Wat zijn de gevolgen?



In je leerboek, aan het begin van het hoofdstuk, zijn zes foto's afgebeeld waarin onveilige situaties te zien zijn. Om het gevaar te zien, moet je weten wat de eventuele gevolgen kunnen zijn.

Geef nu bij ieder van de situaties aan, of je een lichamelijk, psychisch of sociaal gevolg verwacht, als deze situatie uit de hand loopt.

	Situatie	Gevolg
Foto 1:		
Foto 2:		
Foto 3:		
Foto 4:		
Foto 5:		
Foto 6:		

Nabespreking:

Een paar "worst case scenario's" worden klassikaal besproken.

Paragraaf 25.2 Goed beschermd?

Opdracht 25.2a: Aruba beschermt mij.



Instanties op Aruba zorgen voor de uitvoering van wetten. Denk maar aan de politie die onder andere voor de verkeersveiligheid zorgt.

Kies een van de volgende instanties.

- Dienst Besmettelijke Ziekten
- Politie
- Milieugezondheidszorg: Dienst Warenkeuring/Sanitaire inspectie
- Warda nos costa
- Douane
- Dienst Technische Inspectie
- Meteorologische dienst
- Dienst Openbare Werken

Wij kiezen: _____

Wat doet deze instantie om jou te beschermen? Probeer zoveel mogelijk informatie te vinden.

Geef ook aan op welk gebied of welke gebieden deze instantie jou beschermt. (Gezondheid, mensen, media, natuur, verkeer, vrijetijdsbesteding).

Verwerk je informatie in een reclamespotje van drie minuten.

Nabespreking:

De reclamespotjes worden aan elkaar gepresenteerd. De twee beste spotjes worden gefilmd en aan de instanties aangeboden op cd-rom.

Opdracht 25.2b: Van onveilig naar veilig



Mes op school

ORANJESTAD - Een oudleerling is er dinsdagochtend in geslaagd om met een mes in zijn hand het schoolterrein op te lopen. Door adequaat optreden van medeleerlingen en de schoolleiding is voorkomen dat de jongen het wapen daad-

werkelijk gebruikte. De jongen was van school gestuurd. Rond een uur of elf verscheen hij plotseling op het schoolplein. In zijn hand had hij een flanellen doek waarin een groot mes was gewikkeld. Hij was er in geslaagd om dit mes langs de beveiliging van de

school te smokkelen. Enkele leerlingen zagen dat hij een mes in zijn hand had en waarschuwden de schoolleiding. De leerling werd overmeesterd en het mes werd hem afgepakt. Hij verklaarde dat hij met een mes naar school was gekomen om "een reke-

ning te vereffenen". De politie werd gebeld en hield de jongen aan. ■

Man schiet op jongeren

SAN NICOLAS - Een man loste twee schoten op een groep jongeren, nadat hij tijdens een ruzie met stenen door hen was bekogeld.

De schietpartij vond zaterdag plaats bij een restaurant. Toen de politie

naar het restaurant kwam, troffen ze een collega. Deze vertelde dat de jongeren en de man ruzie met elkaar hadden gekregen. Toen de man aanstalten maakte om weg te gaan, werd hij door de jongeren met stenen

bekogeld. De man trok hierop een wapen en loste twee schoten. Daarna ging hij er vandoor.

De jongeren gaven de politie een beschrijving van de man, maar een zoekactie in de buurt leverde niets op. De groep

wilde geen aangifte tegen de man doen. De politie maakte hen duidelijk dat stenen gooien geen manier is om een ruzie op te lossen. ■

Gevaarlijk

ORANJESTAD - Vrijdagmiddag rond zes uur werd de politie geattendeerd op een gevaarlijk rijdende chauffeur. De automobilist die achter hem reed zag hoe hij bijna iemand aanreed ter hoogte van

Pacifico Restaurant in Paradera. Hij waarschuwde de politie, die de onverantwoordelijk rijdende man ter hoogte van Santa Cruz wist te stoppen. De veertigjarige man verzette zich echter heftig tegen zijn

aanhouding. Het lukte de politie echter wel hem in de boeien te slaan. De man bleek zwaar onder invloed van alcohol te zijn. ■

Muchanan a tira piedra y kibra glas di Arubus

ORANJESTAD: Autoridad a haya sa cu na e cruzada di van Leeuwenhoekstraat y Dominicanessenstraat na altura di Maria College, muchanan a tira manga di piedra riba bus di Arubus y lo tin hende herida. Mientras tanto, e chofer di e bus di Arubus cu kende polis a papia cune, a laga sa cu no

tin persona herida. Si el a splica polisnan cu e ta yegando cruzada ariba menciona na dado momento el a scucha un sla fuerte. El a bin descubri cu bentana banda drechi di e bus a worde destrui pa piedra cu a worde tira. Durante cu e chofer ta duna su declaracion, a presenta un persona mas.

El a suministra polis informe valioso cu por tin consecuencia serio pa e tiradornan di piedra. Aparentemente tin tres mucha homber envolvi. Un di nan a subi riba un scooter y e otronan a subi un auto cual e number di esaki a worde capta. DIARIO a haya sa cu e number di e vehiculo ta

den poder di Recherche y si ta bon nan lo ta mik den direccion di e muchanan caba pa nan bay duna cuenta na husticia. Si ta trata di mucha nan di menor mayornan lo bay ricibi e cuenta di entre otro pa e da_o cu nan a causa riba e bus di Arubus. ■

Iedere groep krijgt vier krantenartikelen waarin onveilige situaties staan beschreven, en een dobbelsteen. De bedoeling is, dat je oplossingen bedenkt om de situatie uit het krantenartikel veilig te maken. Zo ga je te werk:

- Kies telkens een artikel uit. En beantwoord steeds twee vragen:

Vraag 1: Waarom is de situatie onveilig?

Dan gooit iemand uit de groep de dobbelsteen. Het nummer dat je gooit bepaalt, hoeveel antwoorden je op de tweede vraag moet geven. Gooi je zes?

Bedenk dan zes antwoorden!

Vraag 2: Hoe ga je die situatie veilig maken? Geef aan welk beschermingsmechanisme je gebruikt bij je oplossing. (zintuigen, normen en waarden, wetten en regels of je sociale omgeving).

- Ga zo door met het tweede artikel. Na het beantwoorden van de eerste vraag gooit een ander groepslid de dobbelsteen. Gooit hij vier? Bedenk dan samen vier oplossingen.
- Doe hetzelfde bij de andere twee artikelen.
- Als je klaar bent, noteer je van elk artikel alle oplossingen op het bord.

	Bedachte oplossing
Artikel 1:	
Artikel 2:	
Artikel 3:	
Artikel 4:	

Nabespreking:

Klassikaal kiezen wat de meest veilige oplossing is per artikel.

De groep die de beste oplossing bedacht heeft, krijgt een safe mind award.

Opdracht 25.2c: Gevaar-bescherming-actie?



In opdracht 25.1a heb je onveilige situaties van je huis naar school in een collage gezet. Deze onveilige situaties hebben jou nog niet echt in gevaar gebracht. Waarom niet? Wat doe je om jezelf te beschermen? Onder welk beschermingsmechanisme valt dit?

Situaties van huis naar school	Wat doe je?	Beschermingsmechanisme
<i>Een gevaarlijk kruispunt voordat je oversteeekt</i>	<i>Je kijkt 3 of 4 x</i>	<i>Zintuigen</i>

Nabespreking:

Schrijf wat je doet om de situatie veilig te maken op losse stroken papier. Plak deze stroken om de collage heen. En hang dit op in de klas. Lees alle stroken goed door. Haal je hier nog nieuwe ideeën uit voor jezelf? Neem deze over in je werkboek.

Paragraaf 25.3 Veilig handelen: wat je zelf kan doen om de samenleving veilig te maken.

Opdracht 25.3a: The power of one



Deze foto is gemaakt op 5 juni 1989 op het Tiananmen Square in Beijing.

Wat doet deze student? Wat heeft dit te maken met gemeenschapsgevoel?

Nabespreking:

Wat zou jij voor de veiligheid van jouw land willen doen?

Opdracht 25.3b: Veiligheidsplan voor jouw school



Je gaat een veiligheidsplan maken voor jouw school.

STAP 1

HERKEN ONVEILIGE SITUATIES

Kijk op en rond de school.

Waar voel je je veilig? _____

Hoe komt dat? _____

Schrijf de kenmerken van de veilige situaties op.

Maak foto's van de veilige situaties.

Waar voel je je onveilig?

Hoe komt dat? _____

Schrijf de kenmerken van de onveilige situaties op.

Maak foto's van de onveilige situaties.

STAP 2

BEDENK EEN PLAN

Gebruik hierbij de kenmerken van de veilige situatie, om de onveilige situatie te kunnen verbeteren.

Wat wil je veranderen? _____

Hoe ga je het veranderen? _____

Wanneer moet het uitgevoerd worden? _____

Door wie? _____

Wat kun je zelf doen? _____

Wat moet een ander doen? _____

Maak een verslag hiervan.

Geef duidelijk aan, wat er stapsgewijs moet gebeuren.

STAP 3

VOER HET PLAN UIT**Nabespreking:**

STAP 4: CHECK OF HET PLAN GEWERKT HEEFT.



Onvrede in Seroe Patrishi



Als alle woningen klaar zijn en ook de tuinen gereed, moet Seroe Patrishi een prettige wijk worden. Wijkinspecteurs gaan daar op toezien.

ORANJESTAD — De wijk Seroe Patrishi nadert zijn voltooiing, zo laat Fundacion Cas pa Comunidad Arubano (FCCA) weten. Problemen rond de aanleg van de erven in de wijk zorgt voor onvrede bij de bewoners, van wie volgens de FCCA veertig procent een achterstand heeft met het betalen van huur of hypotheek.

In de volkswoningenwijk Seroe Patrishi staan 296 huizen die worden verhuurd of voor een schappelijke prijs zijn verkocht aan de bewoners. Door problemen met de aannemer worden de laatste woningen nu pas opgeleverd. De problemen met de erven zijn echter nog niet opgelost. In eerste instantie werden de woningen zonder erf- of tuinaanleg verkocht of verhuurd. Later kwam de FCCA hier op terug en wilde de bewoners een erf plus berghok aanbieden om zoöende meer uni-

formiteit in de wijk te krijgen. Kopers kregen een aanbod van een vaste prijs per strekkende meter waarbij de tuinomheind zou worden met gaas. Later kregen de kopers een beter ontwerp aangeboden tegen dezelfde prijs. Nadat de aannemer de eerste tuinen had aangelegd besloot hij er echter de brui er aan te geven waardoor de FCCA op zoek moest naar een ander. Deze aannemer werd echter ziek. Bewoners kregen vervolgens de keuze. Zij die niet meer konden wachten

konden van de FCCA het materiaal krijgen en het erf zelf aanleggen of laten aanleggen. Ook kon men ervoor kiezen de FCCA het erf te laten afrasteren. De mensen met meer geduld konden er ook voor kiezen te wachten tot de aannemer beter was om zo een betegeld erf te krijgen. De FCCA zegt er alles aan te doen om de situatie zo snel mogelijk op te lossen en ervoor te zorgen dat er in Seroe Patrishi een prettige woonwijk ontstaat. Hoewel het een nieuwe woonwijk betreft merkt de FCCA op dat de achterstanden bij het betalen van huur of hypotheek in Seroe Patrishi groter zijn dan in andere FCCA wijken. Ongeveer veertig procent van de bewoners heeft

een vrij forse betalingsachterstand. Soms zijn de schulden zo hoog dat de FCCA wel gedwongen is de bewoners uit huis te zetten, iets wat de woningbouwvereniging liever niet doet omdat het project immers een sociaal oogmerk heeft. Om problemen zoals deze in de toekomst te voorkomen worden binnenkort wijkinspecteurs aangesteld door de FCCA. Die moeten ervoor zorgen dat de bewoners goede service krijgen en de kwaliteit van de wijk bewaken. Dit is een aanvulling op reeds bestaande maatregelen. Zo heeft de politie in diverse wijken al kantoorjes voor de barieregisseurs en heeft de FCCA ook al wijkbeheerders en maatschappelijk werkers in dienst.

Bekijk de foto uit de krant van 21 november 2005. Het is een foto, gemaakt van de wijk Seroe Patrishi. (foto: onvrede in Seroe Patrishi) Net als de wijk waar Joyce woont, is deze wijk toe aan een opknabbeurt. Daar ga jij voor zorgen. Jij gaat werken voor FCCA als wijkinspecteur. Wat zou jij doen om deze wijk veiliger te maken? Volg de stappen van het veiligheidsplan.

Nabespreking:

De veiligheidsplannen worden aan elkaar gepresenteerd en de klas maakt gezamenlijk een maquette van een veilige wijk.

Opdracht 25.4: Wat heb ik geleerd?



Onveilige situaties kunnen _____, _____ en/of _____ gevolgen hebben. Beschermingsmechanismen die ervoor zorgen dat je gevaar herkent, zijn:

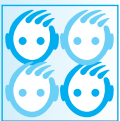
1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Gemeenschapsgevoel is _____

Een veiligheidsplan bestaat uit de volgende vier stappen:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Opdracht 25.5: Zo gebruik ik wat ik heb geleerd.



Bekijk de film "The Wave"

"The Wave" berust op een gebeurtenis die werkelijk heeft plaats gevonden op een school in Palo Alto, Californië, in 1969. Een docent op een middelbare school start een experiment naar aanleiding van een geschiedenisles over de tweede wereldoorlog. Hoe heeft één persoon zoveel mensen ten kwade kunnen beïnvloeden, vragen de leerlingen zich af..... Geschiedenisleraar Bert, normaal een persoon die op een sympathieke manier met zijn leerlingen omgaat, blijkt na het weekend veranderd te zijn in een autoritair figuur. Discipline en gehoorzaamheid staan voorop en hij weet zijn leerlingen, door consequent zijn

aanpak vol te houden, mee te krijgen in zijn beweging, die THE WAVE genoemd wordt. De klas volgt hem in het streven naar macht. Symbolen en spandoeken nemen bezit van de school. Overal in het land worden jeugdbrigades opgericht en het experiment loopt uit de hand. Leerlingen die in verzet komen tegen de WAVE



worden hard aangepakt en zelfs gemolesteerd. Dan nadert het hoogtepunt: de wereld leider van THE WAVE zal hen toespreken. De aanhangers van de WAVE wacht echter een schokkende onthulling met een duidelijke boodschap.

Nabespreking:

Wat is zo schokkend aan de boodschap? Betrek in je antwoord wat je in dit hoofdstuk geleerd hebt over veiligheid.

Huiswerkopdracht: Interview



Interview iemand die jou iets kan vertellen over zijn ervaringen met gevaar. Dat kan iemand zijn die ooit een ongeluk heeft gehad, omdat hij niet goed had opgelet, iemand die met de verkeerde vrienden omging en daardoor veel gestolen heeft. De bedoeling is dat je erachter komt, hoe deze persoon in gevaar kwam, wat er daarna is gebeurd en hoe de persoon nu geleerd heeft van zijn ervaringen. Schrijf een verslag van het interview (maximaal 10 regels). Wat heb jij geleerd van dit interview?

Startopdracht: Een ongeluk, wat doe jij?



In de trigger zie je dat Jennifer en Junior ieder op een andere manier reageren op het ongeluk.

Wat doet Jennifer? _____

Wat doet Junior? _____

Wat zou jij gedaan hebben? _____

Waarom? _____

Paragraaf 26.1 Een ongeluk zit in een klein hoekje.

Opdracht 26.1a: Waar gebeuren de meeste ongelukken?



Bij welke ongelukken die jij ooit gehad hebt, moest je naar een dokter/specialist of ziekenhuis moest?

1. Schrijf de letselschade op in de onderstaande tabel.
2. Geef met een kruisje ook aan, waar het ongeluk gebeurde.
3. Tel bij elkaar op, hoe vaak je door een ongeluk in het verkeer naar een dokter/specialist of ziekenhuis moest. Doe hetzelfde bij de kolommen "Op school/straat, In en rondom het huis, Tijdens het sporten".

Letselschade	Waar gebeurde het?			
	Verkeer	Op school/straat	In en Rondom het huis	Tijdens het sporten
<i>Bijvoorbeeld gebroken been</i>			X	
Totaal				

Nabespreking:

1. We gaan nu alle scores van alle leerlingen in de klas in een groot schema op het bord zetten.
2. Beantwoord dan de volgende twee vragen in groepjes van vier.

Waar gebeuren de meeste ongelukken? _____

Waarom denk je dat daar de meeste ongelukken gebeuren?

Geef minstens 3 redenen. _____

Opdracht 26.1b: Ongelukken in en rondom het huis



Bij opdracht 26.1a heb je gezien, dat de meeste ongelukken in en rondom het huis en bij het sporten gebeuren.

- a. Kies van jouw lijst van ongelukken de drie meest erge letsels.
- b. Vertel bij elk letsel van wie je hulp kreeg, nadat het gebeurde.
- c. Wat voor soort hulp werd geboden?

	Letsel	Hulp van wie?	Wat voor soort hulp?
1.			
2.			
3.			

Nabespreking:

Een aantal ongelukken en letsels worden klassikaal besproken.
Hoe belangrijk was de hulp die je kreeg?

Wat zou er gebeurd zijn als je die hulp niet gekregen zou hebben?

Paragraaf 26.2 De Vijf van de EHBO

Opdracht 26.2a: EHBO-kaart



De Vijf van de EHBO zijn erg belangrijk. Deze stappen moeten goed in je hoofd zitten, zodat je weet wat je moet doen, als je getuige bent van een ongeluk. Maak nu een EHBO-kaart, waar de vijf stappen duidelijk op staan. Deze kaart is net zo groot als een bankpasje of telefoonkaart. Hij moet in je portemonnee passen.

Nabespreking:

Het beste ontwerp wordt uitgekozen en wordt daarna afgedrukt en geplastificeerd voor alle leerlingen.

Opdracht 26.2b: Maar wat doe ik dan?



Niet iedereen reageert altijd even snel en veilig als er een ongeluk is gebeurd. Het is niet altijd eenvoudig om direct in actie te komen. Je voelt je onzeker, je vindt jezelf te jong of je denkt dat een ander het wel voor je zal opknappen.

Beoordeel onderstaande situaties en geef aan wat je beter of anders zou kunnen doen.

De situatie	Mijn mening
<p>1. Een jongetje van één jaar zit bij het keukenkastje en heeft een fles met schoonmaakmiddel in zijn handen. Hij kijkt heel moeilijk en kreunt. Er komt schuim uit zijn neus. Zijn moeder komt binnen en begint te gillen. Ze houdt niet meer op met gillen en rent heen en weer met haar kind op haar arm.</p>	
<p>2. Een oudere mevrouw is op straat gevallen met haar boodschappen. Er staan wat jongens te kijken, maar ze doen niets. Sharine komt aanlopen, maar weet niet goed wat ze moet doen. Ze denkt, ach, het zal wel meevallen en loopt weer verder.</p>	

3. Darrell rijdt met zijn moeder in de auto naar school. De auto voor hen slingert heel erg. Zijn moeder haalt de auto in en terwijl Darrell zich omdraait, ziet hij dat de bestuurder zijn auto naar de kant heeft gereden. Zijn lichaam hangt opzij in de auto. Darrell vindt het wel vreemd, maar zegt niets tegen zijn moeder, anders komt hij te laat op school.

Nabespreking:

Besprek in viertallen jullie antwoorden. Zijn er veel overeenkomsten?

Opdracht 26.2c: Wat doe je?



Situatie 1

Je bent samen met je broertje van zes alleen thuis. Opeens hoor je een harde gil. Het is je broertje. Je rent erop af. Daar ligt hij op zijn rug, op de grond, in de keuken. Hij schreeuwt het uit van de pijn. Wat doe je?

Situatie 2

Je bent samen met een vriend aan het bodyboarden. Opeens zie je dat je vriend in de problemen zit. Hij slaat tegen een rots aan. Gelukkig kun je hem aan de kant trekken. Hij heeft heftige pijn aan zijn been. Je ziet dat het been in een rare houding ligt. Wat doe je?

Situatie 3

Samen met je moeder zit je in de auto. De quad racer voor je slipt uit de bocht en rijdt tegen een boom. Een heleboel mensen zien het ongeluk gebeuren. Er is ook een verpleegkundige bij. Wat doe je?

Situatie 4

Je bent met een stel vrienden in je barrio vuurwerk aan het afschieten. Eén vuurpijl gaat niet de lucht in, maar vliegt in de richting van je vriend en raakt zijn hand. Hij heeft hevige pijn en twee vingers zijn verdwenen.

- a) Kies een van de situaties uit. Gekozen situatie: _____
- b) Schrijf eerst voor jezelf op wat jij zou doen en maak daarbij gebruik van de Vijf van de EHBO.

- c) Bespreek je antwoorden in jouw groepje.
- d) Ga nu de uitgekozen situatie naspelen in een rollenspel. Vergeet de Vijf van de EHBO niet.

Nabespreking:

De rollenspelen worden uitgebeeld in de klas. Werden in alle rollenspellen de stappen uit de EHBO gebruikt?

Paragraaf 26.3 Verwondingen.... hoe pak je het aan?

Opdracht 26.3a: Wat heb je nodig?



Geef bij ieder letsel aan, wat je nodig hebt uit de verbanddoos.

	Steriel gaas	Huidontsmettings- middel	Kleefpleister	Verbandschaar	Wondpleister	Splinterpincet
Brandwonden						
Flauwvallen						
Steken en beten van insecten of schorpioen						

Kneuzing						
Schaafwond						
Snijwond						
Splinter						

Nabespreking:

Check in duo's elkaars antwoorden. Waar zijn verschillen? Bespreek deze en probeer tot hetzelfde antwoord te komen.

Opdracht 26.3b: Een ongelukje....wat doe je?

We gaan een aantal situaties met ongelukken oefenen in tweetallen.

Je krijgt van je docent een situatie, die je gaat uitbeelden.

Een leerling speelt het slachtoffer, de ander is hulpverlener.

Wissel daarna de rollen om en oefen de situatie nogmaals.

Situatie 1: Het slachtoffer valt flauw. Wat doe je?

Situatie 2: Het slachtoffer heeft een bloedneus. Wat doe je?

Situatie 3: Het slachtoffer heeft een tweedegraads brandwond op zijn arm.
Wat doe je?

Situatie 4: Het slachtoffer heeft een schaafwond op zijn knie. Wat doe je?

Situatie 5: Het slachtoffer heeft een splinter in zijn vinger. Wat doe je?

Situatie 6: Het slachtoffer heeft een steek van een bij in zijn voet. Wat doe je?

Situatie 7: Het slachtoffer heeft zijn hoofd gestoten aan de punt van een tafel. Er verschijnt een dikke buil op zijn hoofd. Wat doe je?

Nabespreking:

Ieder duo speelt zijn situatie voor de klas.

Opdracht 26.4: Wat heb ik geleerd?



Een ongeluk wordt ook wel _____ genoemd. Bij een ongeluk kan er sprake zijn van _____ schade en/of _____ schade. De hulp die jij kunt bieden bij een ongeluk noemen we ook wel _____ ofwel EHBO.

De Vijf van de EHBO zijn:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Wat er in ieder geval in een verbanddoos moet zitten, zijn:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

Opdracht 26.5: Zo gebruik ik wat ik heb geleerd.



De Vijf van de EHBO pas je toe, als er sprake is van een ernstig ongeluk. Geef bij de volgende voorbeelden aan of je de Vijf van de EHBO moet toepassen of niet.

	De Vijf van de EHBO	
	Ja	nee
Je klasgenoot snijdt zich in zijn vinger. Er komt een beetje bloed uit zijn vinger. Hij ziet het bloed en valt flauw.		
Je bent samen met je zus in de keuken eieren aan het bakken. Plotseling valt de pan op de grond en grote spatten olie komen op haar voet. Haar voet is helemaal rood. Je zus gilt het uit van de pijn.		

Een automobilist rijdt hard tegen een muur, hij slaat met zijn hoofd tegen de voorruit en is bewusteloos. Je ziet geen bloed.		
In het zwembad bij een van de hotels wordt een jongen uit het water getild. Hij reageert suf en heeft een kleine hoofdwond, waar een beetje bloed uitkomt.		
Een dronken man struikelt over een gebroken straattegel en valt. Hij breekt zijn been.		
Je moeder wordt gebeten door een schorpioen. Ze lijkt niet allergisch te reageren.		

Nabespreking:

Een aantal situaties waar discussie over bestaat, worden klassikaal besproken.

Huiswerkopdracht:

Ben je thuis voorbereid op kleine ongelukken? Hebben jullie thuis een verbanddoos waarin de spullen zitten, die je in dit hoofdstuk aangeboden hebt gekregen? Bespreek dit eens met je ouder(s) en vertel waarom dit zo belangrijk is. Deze EHBO-spullen moet je echt in huis en het liefst ook in de auto hebben.

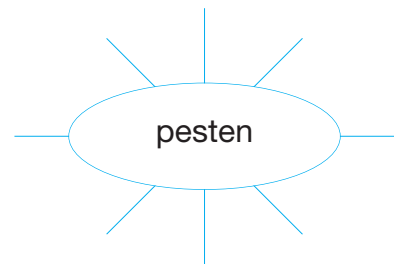
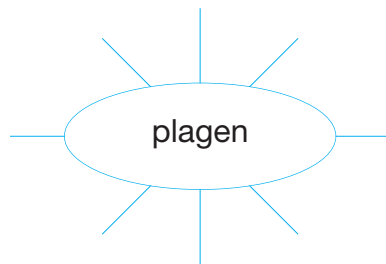
EHBO	Aanwezig thuis ja of nee
Steriele gaasjes	
Huidontsmettingsmiddel	
Wondpleister	
Kleefpleister	
Splinterpincet	
Verbandschaar	

Startopdracht: Plagen of pesten?



Glenda wordt volgens Patrick geplaagd. Jennifer en Joyce denken daar heel anders over. Zij noemen het pesten. Wat is het verschil tussen plagen of pesten?

- a. Ga de volgende woordspinnen invullen, door de woorden die eronder staan bij de juiste woordspin te zetten. Het kan ook zijn, dat een woord zowel bij plagen als bij pesten hoort.



onschuldig, veilig, onveilig, bewust, grapje, pijn doen, huilen, slachtoffer, dader, ongelijk, eenmalig, geweld, voor de gek houden.

Weet je nog meer woorden te verzinnen? Je mag ze aanvullen bij de woordspinnen.

- b. Ga nu in je groepje een klein toneelstukje (maximaal vijf minuten) voorbereiden. In dit toneelstukje moet het verschil tussen plagen en pesten duidelijk worden. De toneelstukjes worden voorgedragen aan de rest van de klas.

Paragraaf 27.1 Plagen en pesten.... veilig?

Opdracht 27.1a: Pesten: psychisch en fysiek geweld



Welk pestgedrag maak jij mee op school, thuis, in de club, op straat et cetera? Geef voorbeelden van pesten waarbij psychisch geweld toegepast wordt. Geef ook een aantal voorbeelden van pesten met fysiek geweld.

	Pesten met psychisch geweld	Pesten met fysiek geweld
1		
2		
3		
4		
5		



Nabespreking:

Bespreek met z'n vieren je antwoorden. Is het verschil tussen psychisch en fysiek geweld duidelijk? Zo niet, bespreek dat met elkaar.

Opdracht 27.1b: Digitaal pesten



Je hebt in deze paragraaf een omschrijving gehad van de pester of de dader. Is er een verschil tussen deze pester en de digitale pester?

Schrijf de kenmerken van de pester en de digitale pester in het onderstaande schema. Zoek je informatie op via het internet.



Kenmerken pester	Kenmerken digitale pester

Nabespreking:

Geef aan wat de overeenkomsten en verschillen zijn tussen deze twee soorten pesters. Met je leraar bespreek je in de klas de overeenkomsten en verschillen. Wat is jullie conclusie?

Opdracht 27.1c: De pest aan pesten



Word je wel eens gepest? Wat doe je dan? Beantwoord dan de vragen in de linkerkolom. Word je nooit gepest? Beantwoord dan de vragen in de rechterkolom.

- | | |
|--|--|
| <p>1. Ik word</p> <p><input type="checkbox"/> vaak</p> <p><input type="checkbox"/> wel eens</p> <p>gepest, omdat _____</p> <p>2. Ik word gepest op:</p> <p><input type="checkbox"/> school</p> <p><input type="checkbox"/> thuis</p> <p><input type="checkbox"/> straat</p> <p><input type="checkbox"/> _____</p> <p>3. Als ik gepest word, reageer ik meestal zo: _____</p> <p><input type="checkbox"/> dat helpt om het pesten te stoppen</p> <p><input type="checkbox"/> dat helpt niet om het pesten te stoppen</p> <p>4. Ik zou kunnen proberen zo te reageren:</p> <p>_____</p> <p>5. Ik zorg dat het pesten stopt door hulp te vragen aan:</p> <p>_____</p> <p>6. Het meest vervelende van gepest worden vind ik:</p> <p>_____</p> <p><input type="radio"/> Ik pest zelf nooit</p> <p><input type="radio"/> Ik pest zelf ook wel eens.</p> <p><input type="radio"/> Ik doe wel eens mee als anderen pesten.</p> | <p>1. Ik word nooit gepest, omdat:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>2. Als ik gepest zou worden, zou ik zo reageren:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>3. Dit lijkt me de beste manier om te reageren als je gepest wordt:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>4. Ik denk dat sommige kinderen gepest worden, omdat</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>5. Het meest vervelende van gepest worden lijkt me:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p><input type="radio"/> Ik pest zelf nooit</p> <p><input type="radio"/> Ik pest zelf ook wel eens</p> <p><input type="radio"/> Ik doe wel eens mee als anderen pesten</p> |
|--|--|

Bron: Leefstijl voor jongeren

Paragraaf 27.2. Waarom pesten?

Opdracht 27.2a: Pesters en meelopers



Waarom pesten pesters? En waarom doen meelopers mee als een pester pest?
Wat denk jij?

Een pester pest, omdat:

1. hij of zij vindt, dat _____
2. hij of zij probeert om _____
3. hij of zij bang is, dat _____
4. hij of zij het fijn vindt om _____
5. hij of zij niet weet, dat _____
6. hij of zij niet voelt, dat _____
7. niemand tegen hem of haar zegt, dat _____

Meelopers doen mee met pesten, omdat:

1. ze denken, dat _____
2. het hen een goed gevoel geeft om _____
3. ze niet weten, dat _____
4. ze niet voelen, dat _____
5. ze zelf bang zijn, dat _____
6. ze niet durven zeggen, dat _____

Uit: Leefstijl voor Jongeren: Ruziewijzer

Nabespreking:

Check in een groep de antwoorden die je gevonden hebt. Waar zijn verschillen?
Bespreek deze.

Opdracht 27.2b: De rol van Joyce



Wat voor een rol heeft Joyce? Is ze een pester, slachtoffer, meeloper of toekijker?

Joyce is _____

Waarom denk je dat? _____

Wat voor een advies zou je Joyce willen geven?

Mijn advies voor Joyce is: _____

**Nabespreking:**

Besprek in een groep of het gedrag van Joyce herkenbaar is. Geef aan waarom wel of waarom niet.

Opdracht 27.2c: Gevoel bij pesten



In opdracht 27.1a heb je voorbeelden van pesten opgeschreven. Kies een van deze voorbeelden uit en ga het in een kort toneelstukje uitbeelden. Verdeel de rollen. Iemand speelt pester, iemand is slachtoffer, iemand is meeloper en een iemand is toekijker. Voer het toneelstukje op en zorg ervoor dat het voor het publiek duidelijk is, wat de oorzaken zijn van het pesten.

Vul bij ieder toneelstuk het onderstaande observatieformulier in. Probeer je te verplaatsen in de verschillende rollen en omschrijf hoe jij je zou voelen.

Voor de observanten:

1. Wat voor gevoel krijg je bij het zien van dit toneelstuk?

2. Hoe zou jij je voelen als jij de pester was?

3. Hoe zou jij je voelen als jij slachtoffer was?

4. Hoe zou jij je voelen als jij meeloper was?

5. Hoe zou jij je voelen als jij toekijker was?

Nabespreking:

Na ieder rollenspel geeft iedere acteur aan, hoe hij zich voelde in die rol.

Ook de observanten geven aan hoe zij zich voelden.

Wat zijn de verschillen tussen de gevoelens van de acteurs en de gevoelens van de observanten?

Paragraaf 27.3 Het doorbreken van pesten

Opdracht 27.3a: Doe-wijzer tegen pesten



In opdracht 27.1c heb je opgeschreven wat je zou doen of zou willen doen, als je gepest wordt. Staat de reactie die jij geschreven hebt, hier ook bij? Kruis die dan aan. Zo niet, voeg je reactie dan toe.

Kalm blijven of jezelf kalmeren.
 Tel tot tien. Denk positief over de situatie.
 Zeg bijvoorbeeld tegen jezelf:
 - Ik kan deze situatie aan.
 - Ik ben geen slachtoffer en dat word ik ook niet.

Negeren.
 Als je laat merken dat je het maar kinderachtig vindt en je besteedt geen aandacht aan de pester, dan is de lol van het pesten er gauw af.

Van je afbijten.
 Geef je grenzen aan. Zeg als iemand te ver gaat: "Hou daar mee op!" Duidelijk, maar zonder agressief te worden laat je weten, waar ze met je aan toe zijn.

Meelachen.
 Lach met de anderen mee. Als je vrienden je plagen, lach je met ze mee. Je bent geen slachtoffer, als je om jezelf kunt lachen. En zij hebben geen reden om je te blijven pesten, als je met ze meedoet.

Afleiden.
 Verander van onderwerp of stel iets anders voor om te doen. Als je de ander afleidt, vergeet hij misschien waar hij mee bezig was. Je krijgt misschien even de kans om te bedenken, wat je het beste kunt doen.

Verontschuldigen.
 Als jij degene bent die het pesten uitgelokt heeft, dan bied je gewoon je excuses aan.

Hulp vragen.
 Lukt het je op geen enkele manier om een einde aan het pesten te maken, praat er dan zo snel mogelijk over met iemand die je kan helpen. Bijvoorbeeld met je ouders, een leraar/lerares, je mentor, je oudere broer of zus. Schaam je niet.

Weggaan.
 Ben je in gevaar? Heeft iemand een wapen? Is je pester iemand die compleet gestoord is? Of gaat het om een grote groep? Dan kun je beter maken dat je wegkomt.

Jezelf verdedigen.
 Als het echt niet anders kan en iemand begint je te slaan of te schoppen, verdedig dan jezelf of maak dat je wegkomt.

Manieren om te reageren die ik zelf opgeschreven heb, bij opdracht 27.1c, maar die hier niet bij staan:

Bron: Leefstijl voor jongeren

Nabespreking:
 Bespreek in duo's wat je hebt aangekruist. Geef aan waarom je dat hebt gedaan.

Opdracht 27.3b: Kijk niet toe, maar doe iets!



Hoe kunnen we pesten doorbreken? Je gaat nu een aantal situaties naspelen in een groep. Laat bij iedere situatie zien wat de meelopers of toekijkers kunnen doen om het pesten te doorbreken. De meelopers en toekijkers worden ingrijpers.

Vorbereiding:

- spreek af hoe je de situatie gaat naspelen
- wie is de pester, wie het slachtoffer, wie de meelopers en toekijkers?
- wie gaan straks ingrijpen? Wanneer en hoe?

Situaties:

Situatie 1:

Andrew staat in de hoek van de klas. De rest van de groep komt binnen. Anchie loopt op Andrew af en geeft hem een duw en begint hem uit te schelden.

Situatie 2:

Je leraar geeft de opdracht om groepen van vier te maken in de klas. Iedereen gaat bij elkaar zitten. Maar Gino wordt door niemand van de groep gevraagd. Als hij bij een groep van drie komt om te vragen of hij erbij mag, wordt hij genegeerd. Niemand wil hem in zijn groep hebben, dat hoort niet want Gino is anders.

Situatie 3:

Het is bijna vakantie, de rapporten worden uitgedeeld. Sandra is erg blij met haar rapport, ze heeft allemaal achten en negens. Haar leraar heeft haar de beste van de klas genoemd. Maar zodra de les afgelopen is en ze de klas uitloopt begint het getreiter weer. Sharon pakt haar rapport af en zet een grote rode streep erop. Sandra begint te huilen.

Uitvoeren rollenspellen:

- Elk groepje mag een of meer situaties naspelen

Nabespreking:

De groepen beelden de situaties uit. Na ieder rollenspel wordt besproken wat het effect is van het gedrag van de meelopers en toekijkers. Wat voor gedrag stopt het pesten daadwerkelijk?

Opdracht 27.3c: Gedichten over pesten



Lees de volgende gedichten. Sommige gedichten gaan over de pester, de anderen over het slachtoffer.

DE PESTKOP

Sommige dagen wil ik pesten
zomaar, 'k weet zelf niet waarom.
Liefst die kleine met die vlechtjes
of Toonchi die niet goed leren kan.

Als ik me rot voel ga ik pesten
in schelden ben ik dan heel goed.
Domkop, kleine, schele stinkerd
Hé, je moeder heeft rood haar.

Sommige dagen ga ik pesten
ik ben dan bij het spel de baas.
IK beslis wie er mag meedoen
das dan pech voor hem of haar.

Als ik me rot voel ga ik pesten
maar wie heeft daar dan wat aan?
Wie voelt zich nadien het slechtst?
Jij of ik? Vraag ik me af.

Rit Verboven

PESTEN IS GEEN SPELLETJE!!

Pesten is geen spelletje
Dat moet iedereen weten
Wanneer je ooit gepest bent
Zul je dat nooit meer vergeten

Altijd blijft het aan je knagen
Al is er niemand die het ziet
In jezelf blijft er een plekje
Steeds vol woede en verdriet

Telkens weer wordt je herinnerd
Aan wat je toen is aangedaan
Wanneer je weer niet mee mocht doen
je er alleen voor kwam te staan.

En al is het jaren later
En lijkt het lang achter de rug
Aan die jaren in je leven
Denk je liever nooit meer terug

PESTEN

Pesten,
Ze doen het iedere dag.
Pesten,
Terwijl ze weten dat het niet mag

Huilen,
Want je bent weer gepest,
Huilen,
Want je bent anders dan de rest

Bang,
Hoe zou het vandaag weer gaan?
Bang,
Wordt het schelden, wordt het slaan?

Radeloosheid,
Houdt het dan nooit op?
Radeloosheid,
Ze gaan door, ook al roep ik STOP.

Verdriet,
Want stoppen doen ze niet.
Verdriet,
Geen leraar die het ziet.

Carry Slee

ALLEEN

Ze willen me weer pakken.
IK heb ze zien staan,
de jongens van de derde klas,
en ik heb niks gedaan.

M'n moeder zegt: 'Niet zeuren!
en dat ik terug moet slaan.
Dat hoeft ik niet te proberen,
ik kan ze toch niet aan.

IK kan alleen nog rennen,
moet ik hier blijven staan.
Had ik nou maar vanmorgen,
m'n gympies aangedaan.

Kies het gedicht dat jou het meeste aanspreekt. Waarom spreekt het je aan?

Probeer nu zelf een gedicht te schrijven. Je mag zelf weten of je het schrijft vanuit de pester, vanuit het slachtoffer of misschien wel vanuit de toekijker of ingrijper. Het moet in ieder geval over pesten gaan.

Nabespreking:

Een aantal gedichten worden voorgedragen.

Opdracht 27.4: Wat heb ik geleerd?



Plagen is _____

Pesten is _____

Met psychisch geweld wordt bedoeld: _____

Een andere naam voor psychisch geweld is _____ geweld.

Met fysiek geweld wordt bedoeld: _____

Digitaal pesten is _____

De volgende rollen kunnen bij het pesten onderscheiden worden:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

Opdracht 27.5: Zo gebruik ik wat ik heb geleerd.



Hieronder staat een Antipestcontract. Iedereen die dit contract tekent, moet zich hieraan houden. Niet alleen binnen de school, maar ook daarbuiten. Kopieer dit contract een aantal keren en zorg ervoor dat zoveel mogelijk mensen het contract tekenen. Zorg ervoor dat de mensen die tekenen, ook goed weten wat ze tekenen.

ANTIPESTCONTRACT

1. Ik accepteer iedereen, zoals hij of zij is.
2. Ik lach een ander niet uit.
3. Ik beoordeel een ander niet op kleding, uiterlijk of schoolresultaten.
4. Ik heb respect voor een andere mening dan die van mijzelf.
5. Ik behandel ieder zoals ikzelf behandeld wil worden.
6. Ik gebruik geen lichamelijk geweld.
7. Ik raak niemand aan zonder haar of zijn toestemming.
8. Ik noem iedereen bij zijn/haar eigen naam.
9. Ik doe nooit mee met pesten.
10. Ik grijp in als er wel gepest word.
11. Ik ga, als het nodig is, naar de docent om het pesten te stoppen.
12. Ik praat erover, als ikzelf gepest word.
13. Ik vertel geen geheimen van een ander door.
14. Ik kom niet ongevraagd aan andermans spullen.
15. Ik zal een ander niet chanteren of bedreigen via computer of cellular.

Bovenstaande geldt niet alleen op school, maar overal waar ik ben.

Namen van de leerlingen:

Handtekening leraar:

Handtekening van alle leerlingen:

TIP:

Na een paar maanden bekijkt je leraar met jouw klas of iedereen zich aan het pestcontract heeft gehouden.

Huiswerkopdracht:



Ga voor jezelf na wat je allemaal geleerd hebt op het gebied van pesten.

Wat kun je hiervan gebruiken in het omgaan met familieleden, vrienden en anderen?

Hoofdstuk 25 Hoe ben ik veilig op Aruba?

Extra opdracht:



Lees deze situatie:

Een stel vrienden gaat rondrijden.

Onderweg stoppen ze een paar keer en halen wat drank uit de kofferbak onder andere bier, whisky en cola. Iedereen neemt wat.

Bij Arashi stappen ze uit en gaan gezellig op het strand zitten kletsen en stoeien. Er worden verschillende stikkies marihuana gerookt en daarna gaat de groep zwemmen.

Vraag 1: Welke zijn de onveilige momenten in het verhaal?


Vraag 2. Wat zou jij doen, als je bij die groep was? Waarom?

Extra opdracht:



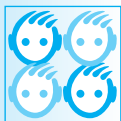
Check je kennis over EHBO met deze quiz.

1. In geval van nood bel je _____
 - 911
 - 131
 - 100
2. Wat doe je op een snijwondje?
 - kleefpleister
 - wondpleister
 - verband
3. Wat moet je doen als iemand een bloedneus heeft?
 - niets, gaat vanzelf over
 - achterover zitten
 - liggen
 - voorover zitten
4. Hoe lang moet je je vinger koelen als hij verbrand is?
 - niet koelen
 - 1 minuut
 - niet langer dan 5 minuten
 - zeker 10 minuten

- 
5. Hoe moet je iemand neerleggen als hij flauwvalt?
- op zijn zij
 - plat op zijn rug, met zijn benen over elkaar
 - plat op zijn rug, met zijn benen ietwat omhoog
 - op zijn zij, met zijn benen gebogen
6. De huid is roodachtig/wit, nat en zeer pijnlijk. Je hebt een....
- snijwond
 - eerstegraads brandwond
 - schaafwond
 - tweedegraads brandwond
7. Een voorbeeld van een kneuzing is:
- een gebroken been
 - een blauwe plek
 - een schaafwond op je knie
 - een bloedneus
8. Huidontsmettingsmiddel gebruik je bij:
- een kneuzing
 - een tweedegraads brandwond
 - een schaafwond
 - een bloedneus
9. Een ander woord voor bacterievrijgemaakt gaas is:
- verband
 - wondpleister
 - steriel gaasje

Hoofdstuk 26 Bescherming bieden.... ook jij kunt het

Extra opdracht: EHBKO



In de klas gebeuren er wel eens ongelukken. Om ongelukken te voorkomen is het goed om te weten, wat de gevaarlijke situaties in de klas zijn. Daarom gaan we een PAS-OP LIJST maken. Maar soms gaat het toch mis. Daarom gaan we ook een EHBKO-LIJST maken. Een “Eerste Hulp Bij Klas Ongelukken-LIJST” maken.

Volg de stappen:

1. Maak een lijst van gevaarlijke situaties, voorwerpen of activiteiten in de klas.
Deze lijst noem je de PAS-OP LIJST.
Bijvoorbeeld: PAS-OP LIJST: Stanley mes is scherp.
2. Ga nu bij iedere situatie die je in de PAS-OP LIJST hebt genoemd, aangeven wat je moet doen als het fout gaat: Deze lijst noem je “DE EHBKO-LIJST”.
*Bijvoorbeeld: EHBKO- LIJST: Spoel uit met kraanwater.
Laat even doorbloeden. Daarna de wond ontsmetten met betadine en afdekken met een steriel gaasje of wondpleister.*
3. Hang de PAS-OP LIJST en EHBKO-LIJST op een duidelijke plaats in de klas op.
Wie weet, misschien voorkom je hiermee ongelukken. Of misschien komt de EHBKO-LIJST ooit van pas.



Hoofdstuk 27 Pesten

Extra opdracht: Stop di ter!



Wij zijn allemaal verantwoordelijk voor de veiligheid thuis, in de barrio, op school en op Aruba. Om samen ervoor te zorgen dat het veilig is, moet je actie ondernemen. Ook op het gebied van pesten.

Pesten mag niet! **Stop di ter!**

Maak een rap of lied waarin aangegeven wordt, dat pesten niet getolereerd wordt. Door niemand!



Extra opdracht:



Teken je gevoel

Pesten heeft alles te maken met je onveilig voelen. Hoe voelt het om niet veilig te zijn? Probeer je in te leven in de rol van het slachtoffer en verwerk je gevoelens in een tekening of een collage.

Auteurs:

Carola Peeters (projectleider)

Mena Dirksz

Mirella Wijngaarden

Eindredactie:

Afdeling Curriculum Ontwikkeling, Directie Onderwijs

Eerste druk, 2008

Colofon

Met dank aan:

Sandra Beumers, Nel de Cuba, Roke Hoen, Jane Hoofd, Marianne van der Kamp, Merle Sint Jago-del Prado, Reina Riley, Rein Schoondorp (Illustraties), Frank Veenis (Foto's).

Serie-overzicht

Leerboek 1a: Mijn eigen ik

Werkboek 1a: Mijn eigen ik

Leerboek 1b: De ander en ik

Werkboek 1b: De ander en ik

Docentenhandleiding 1 en 2, leerjaar 1

Leerboek 2: Ik thuis, op Aruba en in de wereld

Werkboek 2: Ik thuis, op Aruba en in de wereld

Docentenhandleiding 1 en 2, leerjaar 2

Uitgegeven door afdeling Curriculum Ontwikkeling, Directie Onderwijs Aruba



Opdrachtgever: Projectgroep SHA



Distributie: Penta Educatief B.V. Aruba



VIP is tot stand gekomen in samenwerking met het Centrum Leermiddelenstudie Utrecht (CLU), Universiteit Utrecht

ISBN 99904-89-96-3

Copyright©333-773. Land Aruba, 2008

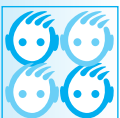
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Startopdracht: Media, media en nog een keer media



Jennifer, Joyce en Junior zijn druk bezig met allerlei dingen. Wat doen ze? Wat gebruiken ze daarbij? Waar gebruiken ze het voor? Schrijf in het onderstaande schema wat de drie vrienden aan het doen zijn, waarmee ze het doen en waarom ze het doen.

Wie?	Activiteit?	Middel?	Met als doel....
Jennifer	Telefoneren	Cellulair	Informatie uitwisselen



Nabespreking:

Jennifer, Joyce en Junior gebruiken middelen om zich te ontspannen, om met elkaar te communiceren en om informatie te zoeken. Deze middelen worden media genoemd. Wat zou het woord “media” kunnen betekenen?

Bedenk in je groep een definitie voor het woord media.

Paragraaf 28.1 Van stem tot massamedia

Opdracht 28.1a: Welk medium?



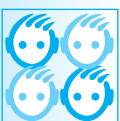
Geef bij ieder medium aan, of het gaat om een gesproken of geschreven medium.

Zet een kruisje in de juiste kolom. Zodra een medium zowel gesproken als geschreven wordt, noemen we het **multimedia**.

Zet dan ook een kruisje bij de kolom multimedia.

Vul in de laatste drie rijen zelf een medium in. Eerst een gesproken, dan een geschreven en vervolgens een multimedium.

medium	gesproken medium	geschreven medium	multimedia
TV			
Radio			
Krant			
Tijdschrift			
Mobiele telefoon			
Telefoon			
Brief			
Stem			
Chatprogramma			
Internet			
.....	X		
.....		X	
.....	X	X	X



Nabespreking:

Bedenk in je groep een definitie voor "Multimedia".

Presenteer het aan de klas en beslis dan samen, welke de beste definitie is.

Deze definitie schrijf je op de volgende bladzijde.

Opdracht 28.1b: Generatie tijdbalk



In deze opdracht ga je terug in de tijd.

Je gaat op zoek naar twee personen die geboren zijn tussen 1930-1950 en twee personen die geboren zijn tussen 1960-1980.

Je gaat aan deze vier mensen vragen welke mediasoorten er in hun jeugd bestonden.

1930-1950	Wat voor mediasoorten waren er toen U jong was?	Wat vindt U van de mediasoorten nu?	Wat gebruikt U het meest en waarom?
Persoon 1 Geboren:			
Persoon 2 Geboren:			
1960-1980	Wat voor mediasoorten waren er toen U jong was?	Wat vindt U van de mediasoorten nu?	Wat gebruikt U het meest en waarom?
Persoon 1 Geboren:			
Persoon 2. Geboren:			

**Nabespreking:**

Wat zijn de ontwikkelingen die je ziet. Wat valt je op? Welke conclusie kun je hieruit trekken?

Maak een verslag van je bevindingen (maximaal vier regels).

Opdracht 28.1c: Media of massamedia



Kijk terug naar het verhaal van Jennifer, Joyce en Junior. Zij zijn allemaal met media of massamedia bezig.

Vul nu eerst in wie de zenders in het verhaal zijn.

Geef vervolgens aan welke boodschap deze zender uitbrengt.

Geef daarna aan welk medium/media gebruikt wordt/worden.

Tenslotte vul je in wie de ontvangers zijn.

Zender	Boodschap	Medium/media	Ontvanger(s)
Google		Computer	

**Nabespreking:**

Bekijk het bovenstaande schema. Kleur de voorbeelden van media rood. Kleur de voorbeelden van massamedia groen. Schrijf op wat het verschil is.

Wanneer spreek je over media? _____

Wanneer spreek je over massamedia? _____

Paragraaf 28.2 Kenmerken van de media

Opdracht 28.2a: Fictie of non-fictie?



Toen jij hoorde dat de Natural Bridge in elkaar was gestort, geloofde jij dat toen meteen? Waarom?



Er zijn verhalen die verteld worden waarvan je niet weet, of ze waar zijn of niet. Schrijf een verhaal van maximaal vijf regels. Dit verhaal mag fictie of non- fictie zijn.

Presenteer jouw verhaal aan je groep. Laat de andere groepsleden na afloop van jouw presentatie bedenken of het verhaal fictie of non-fictie is.



Nabespreking:

Welke kenmerken van een verhaal bepalen of het verhaal fictie of non-fictie is? Schrijf deze kenmerken hieronder op.

Kenmerken fictie _____

Kenmerken non-fictie _____

Opdracht 28.2b: De tijd die het kost om.....



Je woont op Aruba. Je hebt er zojuist een zusje bij gekregen. Je wil je opa (die in New York woont) laten weten, dat je zusje Arlene geboren is. Geef telkens aan, welk medium/media je gebruikt. En hoeveel tijd (maanden, dagen, uren, minuten of seconden) het kost, eer het bericht bij je opa aangekomen is.

Stel je leeft in het jaar 1900. Hoe laat je je opa weten dat je zusje geboren is?

Stel je leeft in het jaar 1950. Hoe laat je je opa weten dat je zusje geboren is?

Stel je leeft in het jaar 2000. Hoe laat je je opa weten dat je zusje geboren is?

Stel je leeft in het jaar 2050. Hoe laat je je opa weten dat je zusje geboren is?



Nabespreking:

De antwoorden van de groepen worden aan elkaar gepresenteerd. Zijn er verschillen? Bespreek deze uitvoerig.

Opdracht 28.2c: Welk kenmerk?



Zet een kruisje bij de kenmerken waar de mediaboodschap aan voldoet.

	Fictie	Non-Fictie	Snel	Niet snel	Mas-saal	Niet mas-saal	Inter-actief	Niet inter-actief
War of the world (Orson Welles)								
Geboortekaartje								
Chatroom								
Pueblo na palabra								
Telefoongesprek								
Poster voor concert								
Brief aan je vriend								
Tele-noticia								
Mas-bericht								



Nabespreking:

Bedenk een voorbeeld van een mediaboodschap die de kenmerken snel, massaal, interactie en non-fictie heeft.

Hoe kun je erachter komen of iets fictie of non-fictie is?

Paragraaf 28.3 Dit kan allemaal met media.

Opdracht 28.3a: De krant... rood, blauw, groen of geel?



Kies een van de kranten die jouw leerkracht meegenomen heeft.

Alle berichten op pagina 1, 3, 4 en 6 van deze krant gaan we bekijken.

Kleur alle berichten die te maken hebben met vermaak en ontspanning rood.

Kleur alle berichten die te maken hebben met boodschappen overbrengen blauw.

Kleur alle berichten die te maken hebben met informatie geven en krijgen groen.

Kleur alle berichten die te maken hebben met (ver) kopen geel.



Nabespreking:

Welke kleur zie je het meest op deze vier pagina's?

Welke kleur zie je het minst?

Hoe kan dat? Schrijf je conclusie hieronder op

Opdracht 28.3b: Welk medium kies jij?



Hieronder zie je voor drie boodschappen mediummodellen staan.

Zoals je ziet is er nog niks voor 'medium' ingevuld. Geef voor elk mediummodel twee geschikte media aan. Denk daarbij aan de kenmerken van de boodschap en het doel van de boodschap. Licht je antwoord toe!

1.

Zender	Boodschap	Medium	Ontvanger
Platenmaatschappij	Nieuwe cd van Shakira	a. b.	Fans van Shakira

Ik kies voor a., omdat _____

Ik kies voor b., omdat _____

2.

Zender	Boodschap	Medium	Ontvanger
Fada	Campagne tegen drugs	a. b.	Alle inwoners van Aruba

Ik kies voor a., omdat _____

Ik kies voor b., omdat _____

3.

Zender	Boodschap	Medium	Ontvanger
Keyclub Colegio Arubano	Back-to-school party	a. b.	Jongeren op Aruba

Ik kies voor a., omdat _____

Ik kies voor b., omdat _____



Nabespreking:

Vergelijk je antwoorden in je groep. Bespreek verschillen en overeenkomsten.

Opdracht 28.4: Wat heb ik geleerd?



Maak een samenvatting van wat je geleerd hebt in dit hoofdstuk en gebruik hierbij de volgende kernbegrippen.

medium – media – gesproken medium – geschreven medium – gedrukte media – elektronische media – digitale media – massamedia – fictie – non-fictie – interactie

Opdracht 28.5: Zo gebruik ik wat ik heb geleerd



Kies een medium dat je leuk vindt. Schrijf een klein stukje over dat medium. Neem in je beschrijving de volgende dingen op:

- Welk medium is het?
- Onder welk mediumtype valt het?
- Wat zijn de kenmerken van het medium?
- Waarvoor gebruik je het?

Schrijf ook (op basis van dezelfde punten) een klein stukje over een medium dat je niet leuk vindt en geef ook aan, waarom je het niet leuk vindt.

Huiswerkopdracht:



Ga voor jezelf na, welke voordelen je zelf ervaart van de media? Probeer dit in vijf regels te verwoorden. Je mag er ook een rap of lied van maken. Probeer in je antwoord van de verschillende soorten media ook de kenmerken van de media te verwerken. (fictie of non-fictie, snelheid, massaal bereik, interactief.)

Doe hetzelfde voor de nadelen van de media, die je zelf ervaart. Verwerk ook in dit antwoord de kenmerken van media.

Startopdracht: Drie kranten, drie verhalen?



Patrick leest uit de Dia di Awo:

Dia di Awo: Ayera atardi e hoben S.T. di Sabana Basora a perde su bida den un accidente tragico riba su scooter. E chauffeur a keda den shock y polis no por a saca afo kico a sosode exactamente. Segun testigo e hoben tabata core cu velocidad halto. Polis ta puntra si tin mas persona cu por a wak e accidente, pa por favor yama na central di polis.



Joyce leest uit de Ban Dia:

Ban Dia: Ayera atardi un auto a dal contra un scooter. E victima a keda gravemente herida. E auto a lastra e hoben S.T.te cu el a bai dal den un palo di luz. Cu urgencia ambulance a hiba e victima hospital, na unda dokternan mester a bringa pa salba su bida.



Jennifer leest uit de Awe:

Awe: Un hoben coriendo riba su scooter a hay'e involvi den un accidente cu un auto. E chauffeur di auto tabata burachi y no a duna preferencia. Cu diferente fractura na su curpa ambulance a hiba e victima hospital. Segun vocero di hospital su condicion ta stabiel.



Drie kranten, drie verhalen.

Lees de verschillende krantenartikelen die Patrick, Joyce en Jennifer gelezen hebben.

Welk artikel spreekt je het meeste aan? _____

Waarom? _____

Hoe komt het dat de verhalen zo verschillend zijn?



Nabespreking:

Welk artikel komt volgens jou het meest overeen met wat er echt gebeurd is?

Waarom denk je dat? _____

Paragraaf 29.1 De invloed van de media op ons leven

Opdracht 29.1a: Jongeren.... always connected???



Hoeveel tijd besteden jij en andere Arubaanse jongeren aan media? Stel jezelf en vijf andere jongeren (tussen de 12 en 16 jaar) die niet in jouw klas zitten, de volgende vragen:

Hoeveel tijd per week kijk jij naar de televisie?

Hoeveel tijd per week ben je op het internet?

Hoeveel tijd per week telefoneer je?

Hoeveel tijd per week luister je naar de radio?

Hoeveel tijd per week lees je de krant?

Hoeveel tijd per week lees je tijdschriften?

Vul alle antwoorden in het onderstaande schema in.

Hoeveel tijd per week gebruik je dit medium?	TV	Internet	Telefoon/cel	Radio	Krant	Tijdschriften	Totaal
Ikzelf:							
Jongere 1:							
Jongere 2:							
Jongere 3:							
Jongere 4:							
Jongere 5:							
Totaal							

Vervolgens ga je in de klas de gemiddelde totaaltijd die besteed wordt aan media uitrekenen.

De gemiddelde tijd die jongeren aan media besteden is _____ uur per week. Komt de uiterekende gemiddelde tijd overeen met jouw eigen mediagedrag?

Vind jij jezelf een heavy mediagebruiker, een gemiddelde of juist een lichte mediagebruiker?

Ga nu in je klas de gemiddelde totaaltijd voor ieder medium uitrekenen.

Jongeren kijken gemiddeld _____ uur per week naar de televisie.

Jongeren gebruiken gemiddeld _____ uur per week het internet.

Jongeren telefoneren gemiddeld _____ uur per week.

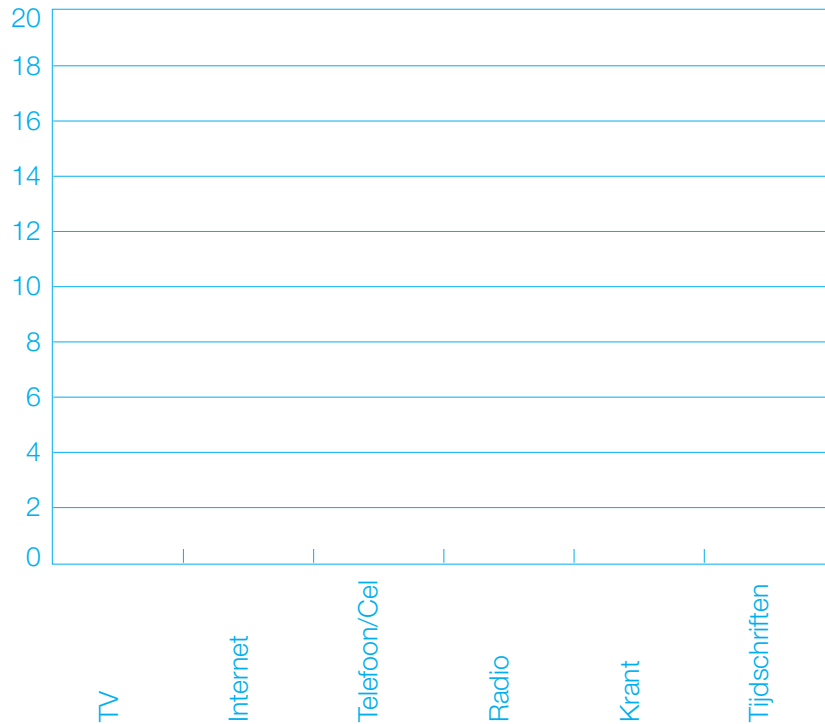
Jongeren luisteren gemiddeld _____ uur per week naar de radio.

Jongeren lezen gemiddeld _____ uur per week de krant.

Jongeren lezen gemiddeld _____ uur per week tijdschriften.

Verwerk deze gegevens in een staafdiagram.

Mediagebruik bij jongeren



Welk medium is het meest populair onder jongeren? Hoe komt dit?



Nabespreking:

Mag jij thuis onbeperkt gebruik maken van de media? Of zijn er regels ingesteld? Zo ja, welke regels? En waarom?

Opdracht 29.1b: Eén dag zonder ...



In opdracht 29.1a heb je opgeschreven aan welk medium je de meeste uren per week besteed. Dit medium ga je in deze week één dag niet gebruiken. Na die dag vul je de volgende vragen in:

Ik heb één dag zonder _____ (naam van medium) geleefd.

Wat ik die dag gemist heb is: _____

Wat ik die dag gedaan heb in de uren dat ik het medium niet mocht gebruiken is:

Een dag zonder het medium is voor mij

Zet een cirkel om de smiley die bij jouw gevoel past.

**Nabespreking:**

Wat heb je hiervan geleerd? Ga je iets veranderen aan je mediagedrag? Zo ja, wat? Zo nee, waarom niet?

Opdracht 29.1c: Mediagebruik...waarom?



In opdracht 29.1a in de kolom “Ikzelf” heb je aangegeven hoeveel tijd je per week aan de verschillende soorten media besteedt. Vul dat hieronder in.

	TV	Internet	Telefoon/ cel	Radio	Krant	Tijd- schriften
Totaaltijd die je eraan besteedt:						

In paragraaf 28.3 heb je gezien, dat je de media kunt gebruiken om informatie op te zoeken, om je te laten entertainen, om iets te kopen of te koop aan te bieden of om te communiceren.

Geef nu aan van de totaal tijd hoeveel tijd je besteedt aan deze verschillende doelen.

Bijvoorbeeld je besteedt in totaal 10 uur per week aan tv. Hiervan gebruik je twee uur om informatie te zoeken, zes uur om je te laten entertainen, twee uur om iets te kopen of te koop aan te bieden en nul uur om te communiceren. Vul de tabel verder in.

Doel media- gebruik:	TV	Internet	Telefoon/ cel	Radio	Krant	Tijd- schriften	Totaal- tijd
Tijd om informatie te krijgen							
Tijd om je te laten entertainen							
Tijd om iets te kopen of te koop aan te bieden							
Tijd om te communiceren							

**Nabespreking:**

Aan welk van de vier doelen besteed jij de meeste tijd?

Tot welke conclusie kom je voor jezelf?

Paragraaf 29.2 Wat willen de media jou vertellen?

Opdracht 29.2a: Mediaboodschappen voor jongeren



Vul eerst de volgende vragen in:

Welke krant lees jij het liefst? _____

Waarom? _____

Wat is jouw favoriete tijdschrift? _____

Waarom? _____

Welk tv-programma wil je echt niet missen? _____

Waarom? _____

Welke radiozender vind je het leukst? _____

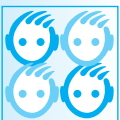
Waarom? _____



Nabespreking:

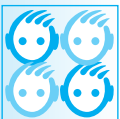
Probeer nu in drietallen antwoord te geven op de volgende vraag.
Een mediaboodschap moet jouw aandacht vasthouden. Hoe doen de Arubaanse media dat?

Opdracht 29.2b: Een klein experiment



Je docent vertelt een verhaal. Luister er goed naar, want het wordt maar één keer verteld.

Ga nu in je groep van dit verhaal, een artikel voor een tijdschrift schrijven. Je mag het artikel voorzien van foto's, tekeningen, et cetera. Maak het interessant voor andere jongeren. Plak het artikel op een groot vel papier en hang het in de klas op.



Nabespreking:

Lees alle artikelen en geef dan antwoord op de volgende vragen:

Wat zijn de overeenkomsten tussen de artikelen?

Wat zijn de verschillen tussen de artikelen?

Hoe komt dit, denk je?

Opdracht 29.2c: Als ik de baas zou zijn van het nieuws



Binnen je groepje van drie verdeel je de taken. Kijk allemaal op dezelfde dag naar het nieuws.



Leerling 1 bekijkt het Arubaanse nieuws (ATV of TELEARUBA)

Leerling 2 bekijkt het BVN-nieuws

Leerling 3 bekijkt het CNN-nieuws.

Schrijf de verschillende onderwerpen die aan bod komen achtereenvolgens op. Vervolgens bespreek je met elkaar de volgende vragen.

- Welke onderwerpen worden in alle drie de nieuwsuitzendingen behandeld?

- Welke onderwerpen worden alleen in het Arubaanse nieuws behandeld? Welke in het Nederlandse en welke in het Amerikaanse nieuws? Zou je daarvoor een reden kunnen noemen?

- Vind jij alle onderwerpen uit de nieuwsuitzendingen even interessant? Wil je dat ook allemaal wel weten?

- Zijn er ook dingen op die dag gebeurd die wel belangrijk zijn, maar niet in het nieuws kwamen?

Ga nu met z'n drieën een nieuwsuitzending maken. Zorg ervoor dat in jullie eigen nieuwsuitzending onderwerpen aan bod komen, die het nieuws op Aruba, in Nederland en in Amerika niet halen, maar die je wel belangrijk vindt.



Nabespreking:

Elke groep laat zijn nieuwsuitzending zien aan de rest van de klas. Presenteer dit zo leuk mogelijk. Na iedere presentatie worden de volgende vragen besproken:

- Welke onderwerpen kwamen bij de verschillende groepen terug?

- Zouden andere mensen in jullie nieuws geïnteresseerd zijn? Wie wel en wie niet? Waarom?

Paragraaf 29.3 Wat doet een mediaboodschap met jou?

Opdracht 29.3a: Wat zie ik en wat zie jij?



Kijk eens naar de afbeelding van de World Press Photo 2006.



World Press Photo 2006

Wat doet deze foto met jou? Wat denk je, wat voel je, wat ervaar je?
Schrijf dit in drie regels op.



Nabespreking:

Waarom roept deze foto zoveel verschillende reacties op. Bespreek dit in je groep en schrijf de conclusies hieronder op.

Opdracht 29.3b: Behind the scenes



De klas krijgt een reclamespotje te zien.

1. Bekijk het reclamespotje een aantal keren achter elkaar.
2. Schrijf nu alles op wat je ziet aan lichteffecten, camerastand, hoe de beelden gemaakt zijn, kleurgebruik en computerbewerking.

3. Speel het spotje nog een keer af, maar kijk nu niet naar de beelden, maar luister alleen naar het geluid.

- a. Wordt er gesproken? Wat wordt er gezegd? Door wie?

- b. Welke soort muziek is er gebruikt? Verandert de muziek gedurende de spot? Hoe?

c. Worden er ook andere geluiden gebruikt? Met welk doel?



Nabespreking:

Wat zijn de conclusies? Schrijf ze hieronder op.

Welke invloed heeft het op je? Geef aan wat het spotje met je doet, op het gebied van:

- | | |
|------------------------|----------------------|
| 1. taalgebruik | 4. leefstijl |
| 2. vrijetijdsbesteding | 5. waarden en normen |
| 3. gedrag | |

Opdracht 29.3c: Wat is de boodschap?



Kijk nog eens terug naar het reclamespotje uit opdracht 29.3b.

1. Geef aan wat het doel van de boodschap uit het spotje is.

2. Geef aan wat de directe boodschap is.

3. Omschrijf de verborgen boodschap.

Ga nu de reclamespot veranderen door de verborgen boodschap om te zetten in een directe boodschap.



Nabespreking:

Presenteer de nieuwe reclamespot aan de klas.

Laat je klasgenoten antwoord geven op de bovenstaande drie vragen.

Wat valt op?

Opdracht 29.4: Wat heb ik geleerd?



Maak een samenvatting van dit hoofdstuk en zorg ervoor dat de volgende begrippen allemaal genoemd worden in je samenvatting.

'connected' – multi-tasking – mediamakers – mediaboodschap – directe en indirecte boodschap

Opdracht 29.5: Zo gebruik ik wat ik heb geleerd.



Kies een mediaboodschap. Dat kan zijn een reclamespotje, een videoclip, een website, een krantenartikel et cetera. Ga nu deze mediaboodschap analyseren. (Net zoals je in opdracht 29.3b en 29.3c gedaan hebt.)

Maak een verslag van je bevindingen. (maximaal vijf regels)



Nabespreking:

Presenteer enkele verslagen aan de klas.

Accepteren je klasgenoten de boodschap wel of niet? Waarom?

Huiswerkopdracht:



Kijk eens naar de onderstaande afbeelding.

Importante: warda bo yellow cap y bo mensaje

SMS bo code na 6565 y
gana mas cu
1.000.000 PREMIO
CU
Coca-Cola

Yamadhanan gratis y celularman gratis

26" Philips TV and Nintendo Wii

AFL 5.000,- na valor di Moneycards

Complete Panasonic soundsystem

17" Macreems cu tire

Car-insurance paga pa 1 año

Toyota Yaris Hatchback di Garage Cordia

New York, Miami of Las Vegas pa 4 persona

Digital Yamadhanan gratis

Gata party incluyendo bo make-over

AFL 10.000,- na valor di muebles

Pa mas informacion yama 585-4805 of checku
www.cocacola.aw

Campaña ta core di 18 di augustus ta cu 19 di oktober 2007.

Waar denk jij allemaal aan bij het zien van deze afbeelding. Schrijf dit voor jezelf op en vergelijk het eens met wat je buurman of buurvrouw opschrijft. Wat zijn de verschillen en wat zijn de overeenkomsten?



Startopdracht: What the 'PIEP'?

Lees de trigger in je leesboek. Beantwoord dan de volgende vragen:

1. Weet jij waarom er een 'piep' in het verhaal zit?

2. Wat vind jij er zelf van?

3. Wat heeft dit met veiligheid te maken? Leg je antwoord uit.



Nabespreking:

Wie bepaalt de 'PIEP'?

Paragraaf 30.1 Culturele invloeden van de media

Opdracht 30.1a: Elk land, andere cultuur...



Bekijk een 'novela' uit Venezuela en een soap uit Amerika.



Analyseer deze twee mediaproducten. Let op de inhoud, de acteurs en het taalgebruik.

Wat is het thema, waar gaat het over, hoe acteren de spelers, welke kleding dragen ze, wat is typisch aan ze? Op welke manier wordt er tegen elkaar gesproken? Wat kan wel en wat kan niet? Wat zijn de overeenkomsten en wat zijn de verschillen? Maak een verslag van je bevindingen. (maximaal tien regels)



Nabespreking:

Wat valt je op? Hoe verklaar je dat?

Stel dat jij op Aruba een soap zou maken, wat past volgens de Arubaanse normen en waarden wel of niet?

Opdracht 30.1b: Arubaanse touch?



Ga op zoek naar een typisch Arubaans mediaproduct.

Dat kan zijn een Arubaans tv-programma, krant, website, tijdschrift of radioprogramma.



Arubaanse touch

Lees, bekijk of beluister het mediaproduct en beantwoord dan de volgende vragen:

1. Wat maakt dit mediaproduct typisch Arubaans?

2. Welke invloeden uit andere landen herken je?



Nabespreking:

Presenteer je antwoorden aan de klas.

Opdracht 30.1c: Ja of nee, kan het, of kan het niet?



Kruis aan: een 'ja' of een 'nee'.

Ja	Wat vind je van:	Nee
	Pop-ups	
	Bloederige foto's van verkeersslachtoffers	
	Seks op tv	
	Novela	
	Fifty cents	
	Tom en Jerry	
	Horror	
	YouTube	
	Cell foto's opsturen naar kranten	
	Rating in bioscoop	
	Aruba Model Search	
	Porno	
	Reality shows	

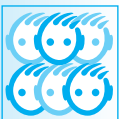
**Nabespreking:**

Hoeveel procent van de klas zegt ja of nee bij ieder punt. Bespreek dit klassikaal. Probeer elkaar te overtuigen van je standpunt.

Wat hebben deze onderwerpen met vrijheid van de media te maken?

Paragraaf 30.2 Gevaren van mediagebruik

Opdracht 30.2a: Wat doen media met ons?



Wat vinden jullie van de volgende stellingen. Voer een debat in de klas.

1. Jongeren zijn agressief, omdat ze op televisie en in computerspelletjes, veel geweld tegenkomen.
2. Veel voorbeelden van seksueel gedrag in de media, leidt tot tienerzwangerschappen.
3. Veel gebruik maken van media leidt tot slechter taalgebruik (taalverloedering).



Nabespreking:

Herformuleer (indien nodig) de stellingen zo, dat meer dan 80% van de klas het ermee eens is. Schrijf de nieuwe stellingen hieronder op.

1. _____

2. _____

3. _____

Opdracht 30.2b: Tijdschriften en reclames



Neem een willekeurig tijdschrift. Knip maximaal tien reclames uit dit tijdschrift en plak ze op een groot blad. Schrijf achter iedere afbeelding of de reclame bedoeld is voor ontspanning, om te verkopen, te informeren en/of te overtuigen. Het kan zijn dat een reclame meerdere doelen heeft.

Probeer dan in vijf regels antwoord te geven op de volgende vraag.

Wat is het verschil tussen reclame die wil verkopen, reclame voor ontspanning, reclame die wil informeren en reclame die wil overtuigen?



Nabespreking:

Waarom denk je dat er zoveel reclames in een tijdschrift zitten?

Opdracht 30.2c: Reclame maken



In paragraaf 28 heb je een 'media-uitvinding' voor de toekomst bedacht. Maak nu een reclamespotje waarin je deze 'media-uitvinding' promoot onder de jongeren van Aruba.

Je doel is dat iedereen deze 'media-uitvinding' gaat kopen. Probeer bij het maken van het spotje ook gebruik te maken van één of meerdere reclametechnieken die in je leerboek genoemd worden.

**Nabespreking:**

Probeer bij het bekijken van de reclamespotjes van de andere groepen te achterhalen, welke reclametechnieken gebruikt worden. Geef ook aan of de gebruikte reclametechniek heeft gewerkt. Geef ook aan waarom wel of waarom niet. Vul het onderstaande schema in.

Groep	Media-uitvinding	Gebruikte reclametechnieken	Heeft effect ja/nee, omdat....

Paragraaf 30.3 Ik loop geen gevaar want..... ik bescherm mezelf



Gevaar!

Opdracht 30.3a: Mijn eigen plan...



De gevaren van de media zoals genoemd in paragraaf 30.2 staan in het schema hieronder. Geef nu bij ieder gevaar aan, hoe je denkt zelf iets te kunnen doen om jezelf veilig te stellen.

Gevaar van de media	Wat ik kan doen voor mijn eigen veiligheid
1 verslaafd raken aan media	
2 bevorderen van agressie	
3 veroorzaken van angst	
4 manipuleren van mensen	
5 bevorderen van kopieergedrag	
6 beïnvloeding door middel van reclame	

**Nabespreking:**

Kies als groep één van de bovengenoemde gevaren. Ga nu in je groep een veiligheidsplan opstellen voor het gekozen gevaar. Hierin schrijf je alle maatregelen op, die je kunt nemen om ervoor te zorgen dat je geen gevaar loopt.

Het gevaar dat we hebben gekozen is: _____

Maatregelen die wij als groep bedacht hebben, zijn:

Maak van jullie veiligheidsplan een poster en hang deze op in de klas.

Opdracht 30.3b: Een mediawet voor Aruba



Aruba kent nog geen mediawet. Jullie gaan die maken. Gebruik hiervoor de informatie van paragraaf 30.3 uit je leerboek en kijk ook eens op de website: www.kijkwijzer.nl of www.pedi.info. Alle wetten en regels die jullie willen opnemen in de mediawet, schrijf je hieronder op.



Nabespreking:

Voeg alle wetten en regels, die in de groepen zijn vastgesteld, samen tot een klassikale mediawet. Hoe kunnen jullie deze mediawet aan het publiek presenteren.

Opdracht 30.4: Wat heb ik geleerd?

Maak een samenvatting van dit hoofdstuk en zorg ervoor dat de volgende begrippen allemaal genoemd worden in je samenvatting.

media – gevaren – veilig – mediawet - culturele invloeden - vrijheid van meningsuiting - waarden en normen

Opdracht 30.5: Zo gebruik ik wat ik heb geleerd.



Ga een 'mediaboodschap' maken waarin je de jongeren op Aruba (12-16 jaar) wilt waarschuwen voor de gevaren van mediagebruik. (Denk aan de genoemde gevaren van paragraaf 30.2.)

De volgende vragen helpen je bij het maken van je 'mediaboodschap'.

1. Wat is de boodschap, wie is de zender en wie de ontvanger?

2. Welk medium kies je (gesproken of geschreven)? Gedrukte, elektronische of digitale media?

3. Welk doel heb je voor ogen?

4. Welk kenmerk heeft jouw boodschap (fictie, non-fictie, manipulatie, snelheid, bereik, interactie)?

5. Hoe breng ik de boodschap in beeld? Welke visuele effecten gebruik ik om de boodschap duidelijk over te laten komen?

6. Wat is de directe boodschap? Wat is de verborgen boodschap?

7. Welke regels ten aanzien van veiligheid hanteer je? (Denk aan mediawet.)



Nabespreking:

Presenteer de 'mediaboodschappen' aan elkaar. Beoordeel elkaars 'mediaboodschappen' door antwoord te geven op de volgende vragen:

Is het doel bereikt met het gekozen medium?

Wordt de doelgroep aangesproken? Waarom wel of niet? (Zie ook hoofdstuk 28.)

Groep 1: _____

Groep 2: _____

Groep 3: _____

Groep 4: _____

Groep 5: _____

Is de gegeven informatie waar? Mag je geloven wat gepresenteerd wordt? (Hanteer het stappenplan uit hoofdstuk 29.)

Groep 1: _____

Groep 2: _____

Groep 3: _____

Groep 4: _____

Groep 5: _____

Worden er veiligheidsmaatregelen gebruikt bij de gemaakte 'mediaboodschap'? Loopt de jongere geen gevaar bij het zien van de 'mediaboodschap'? (Zie ook hoofdstuk 30.)

Groep 1: _____

Groep 2: _____

Groep 3: _____

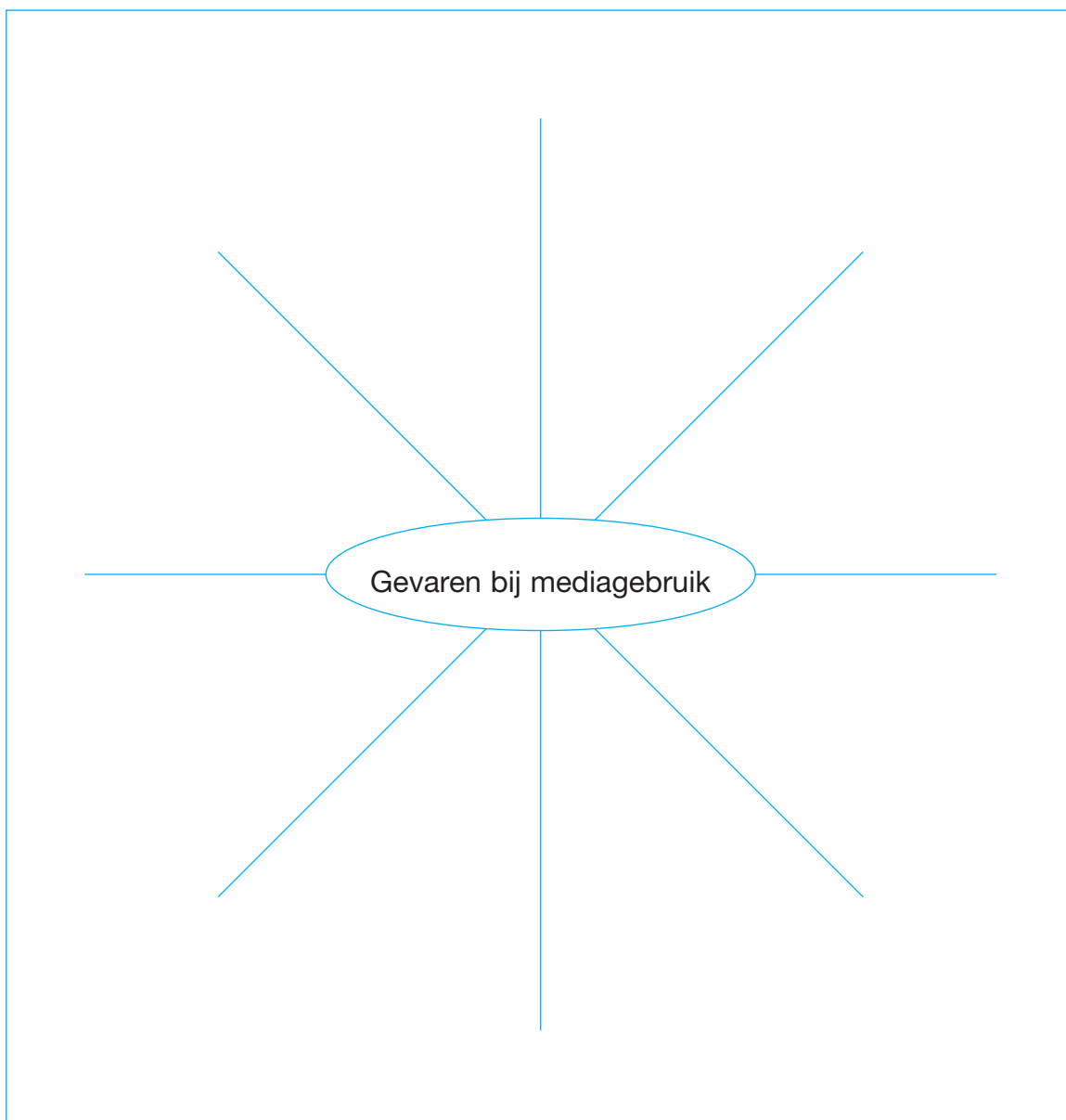
Groep 4: _____

Groep 5: _____

Huiswerkopdracht: Gevaren van mediagebruik



Met welke gevaren van mediagebruik ben jij wel eens geconfronteerd?
Maak een 'spin' hiervan.





Hoofdstuk 28 De boodschap van de media

Extra opdracht: Mijn uitvinding



Je hebt in dit hoofdstuk geleerd, dat de ontwikkelingen in de media razendsnel gaan. Wat onze ouders misschien zagen als iets wat echt niet mogelijk was, is nu inmiddels wel mogelijk.

Bedenk een media-uitvinding die nu nog niet mogelijk is, maar in de toekomst misschien wel.

Geef je uitvinding een naam:

Geef een omschrijving van het medium: (welke kenmerken heeft het?)

Omschrijf wat je er mee kan: (Wat is het doel?)

Geef ook aan bij het medium, wat de zender, de boodschap en de ontvanger is.

Zender _____

Boodschap _____

Ontvanger _____



Nabespreking:

De verschillende uitvindingen van iedere groep worden gepresenteerd aan de klas.

Is het inderdaad een onmogelijke uitvinding of zal het ooit werkelijkheid worden? Wat denkt de klas. Schrijf hun mening hieronder op.



Hoofdstuk 29 Wat doen de media met ons?

Extra opdracht: Een radio-uitzending



Je gaat een eigen radio-uitzending maken van vijf minuten. De uitzending moet gaan over de verkoop van soft op scholen. Hoe zorg je ervoor dat iedereen vijf minuten blijft luisteren naar dit onderwerp?

Bespreek in je groep hoe je dit radioprogramma in elkaar gaat zetten. Maak een kort verslag (minimaal vijf regels) van de onderdelen welke je allemaal in jouw radio-uitzending laat terugkomen.



Nabespreking:

De radio-uitzendingen worden aan elkaar gepresenteerd. Vervolgens wordt besproken welke uitzending de jongeren het meest aanspreekt. Waarom? Welke keuzes van de mediamakers hebben ervoor gezorgd dat de radio-uitzending een succes is geworden?

Welke keuzes van mediamakers zijn verkeerd geweest? Waarom?

Analyseer de radio-uitzendingen aan de hand van het stappenplan uit paragraaf 29.3. Accepteer je de boodschap of niet?



Hoofdstuk 30 Media en veiligheid

Extra opdracht: Films.....beoordelen



Welke drie films zijn de beste die je ooit gezien hebt?

Vul deze films hieronder in en ga vervolgens de films met punten beoordelen.

0 punten = niet van toepassing

5 punten = komt voor

10 punten = komt veel voor

Naam film	Geweld	Angst	Seks	Discriminatie	Drugs en alcohol misbruik	Slecht taalgebruik
1						
2						
3						



Nabespreking:

Bespreek elkaars beoordeling van de films.

Als je rekening houdt met je beoordeling, welke leeftijd zou jij koppelen aan deze films en waarom?
